

Utbildningsförvaltningens kvalitetsrapport 2025

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning och förvaltningsövergripande analys.....	4
2 Bakgrund	8
2.1 Regler gällande systematiskt kvalitetsarbete i skolväsendet	8
2.2 Systematiskt kvalitetsarbete i Enköpings utbildningsförvaltning	9
2.3 Rapportens disposition	10
3 Förskola.....	10
3.1 Verksamheten i Enköping	10
3.2 Förskolans nationella mål	14
3.2.1 Verksamheternas systematiska kvalitetsarbete	14
3.3 Resultat och analys	15
3.3.1 Normer och värden	15
3.3.2 Barns delaktighet och inflytande	16
3.3.3 Förskola och hem	17
3.3.4 Omsorg, utveckling och lärande.....	17
3.3.5 Övergång och samverkan	18
3.3.6 Öppen förskola	18
3.3.7 Kväll-, natt- och helgverksamhet.....	19
3.4 Utvecklingsområden för 2026	19
3.4.1 Uppföljning av utvecklingsområden för 2025	20
4 Grundskola	20
4.1 Verksamheten i Enköping	20
4.2 Grundskolans nationella mål	24
4.2.1 Verksamheternas systematiska kvalitetsarbete	24
4.3 Resultat och analys	25
4.3.1 Normer och värden	25
4.3.2 Kunskaper	26
4.3.3 Elevernas ansvar och inflytande	27
4.3.4 Skola och hem.....	28
4.3.5 Övergång och samverkan	28
4.3.6 Skolan och omvärlden	29
4.3.7 Bedömning och betyg	30
4.3.8 Förskoleklass	30
4.3.9 Fritidshem.....	31
4.3.10 Elevhälsa	32

4.3.11 ENaT/ Naturskolan	32
4.3.12 Grundskolestöd.....	33
4.4 Utvecklingsområden för 2026	34
4.4.1 Uppföljning av utvecklingsområden för 2025	34
5 Gymnasieskola.....	36
5.1 Verksamheten i Enköping	36
5.2 Gymnasieskolans nationella mål	38
5.2.1 Verksamheternas systematiska kvalitetsarbete	38
5.3 Resultat och analys	38
5.3.1 Normer och värden	39
5.3.2 Elevernas ansvar och inflytande	39
5.3.3 Utbildningsval - Arbete och samhällsliv	39
5.3.4 Kunskaper	40
5.3.5 Bedömning och betyg	40
5.4 Utvecklingsområden för 2026	40
5.4.1 Uppföljning av utvecklingsområden för 2025	41

1 Sammanfattning och förvaltningsövergripande analys

Denna rapport syftar till att utveckla kvalitén i den kommunala utbildningsverksamheten i Enköping. Rapporten syftar även till att möta skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete för huvudmän. Skollagen föreskriver att huvudmän systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Utgångspunkten ska vara att utbildningens nationella mål uppnås och det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Underlaget till denna rapport är verksamheternas kvalitetsredovisningar, kvalitetsdialoger och analyser som gjorts under året samt ytterligare underlag i form av exempelvis lokala data, enkäter och nationell statistik. Nedan följer en sammanfattning samt en förvaltningsövergripande analys där vi även lyfter några områden som bedöms särskilt viktiga att arbeta vidare med på en förvaltningsövergripande nivå.

Förskola

I Enköping finns 19 förskolor i kommunal regi med ungefär 1 400 barn inskrivna i oktober 2025. Antalet barn varierar under året och är som lägst under hösten och som störst i maj innan barnen som går vidare till förskoleklass slutar. Antalet har minskat de senaste åren, men förväntas nu att stabiliseras. Barnens socioekonomiska bakgrund varierar stort mellan förskolorna. Sjukfrånvaron inom förskolan är fortsatt högre än inom andra verksamheter.

Målen i förskolans läroplan är omfattande, men förskolorna arbetar med att barnen ska möta samtliga av läroplanens mål under barnens förskoletid. Förskolorna arbetar språkutvecklande exempelvis genom verktyg som före Bornholm, bildstöd och tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK). Förskolan arbetar också med barnens känsla av trygghet, att våga uttrycka sina känslor och behov samt barnens förmåga att hantera konflikter. En svårighet är samtidigt att barn med särskilda behov upplevs öka. Förskolan arbetar även aktivt med målet om framtidstro, vilket även finns med i förskolans läroplan.

Förvaltningens samlade bedömning är att förskolorna i Enköping håller god kvalitet och möter de nationella målen. Det minskande barnantalet kan leda till förbättrade förutsättningar för att arbeta mot de nationella målen samtidigt som året har präglats av omställning till de nya förutsättningarna där barnantalet har sjunkit. Vi ser också utmaningar relaterat till längre vistelsetider för barn på förskolan. Förskolan planerar att fortsätta arbeta med det språkutvecklande arbetet, en likvärdig förskola, ökad framtidstro men nytt är också ett ökat fokus på matematik.

Grundskola

I Enköping finns 12 kommunala grundskolor med 5 000 elever samt en anpassad grundskola. Antalet barn i skolålder har ökat de senaste åren men förväntas vara relativt stabilt närmaste 10 åren. Det finns stora variationer i grundskolornas elevunderlag gällande exempelvis socioekonomisk bakgrund. Grundskolan har hög andel behöriga lärare, sjukfrånvaron har glädjande nog fortsatt att sjunka. Rektorerna upplever heller inga större utmaningar gällande rekrytering, med undantag för lärare i fritidshem.

Grundskolorna arbetar aktivt utifrån läroplanens mål. Elevernas kunskapsutveckling följs noga och regelbundet, liksom elevernas trivsel och välmående. Skolorna arbetar aktivt med att främja demokratiska värderingar, jämlikhet mellan könen och arbetar mot kränkande behandling.

Grundskolan ska lägga grunden för fortsatt utbildning och framtida livsval. Behörigheten till

gymnasieskolan efter årskurs nio har gått ner något från föregående år. Vi ser särskilt att resultaten gällande matematik är utmanande vilket är ett krav för behörighet till gymnasiet.

Förvaltningen bedömer sammantaget att grundskolorna i Enköping håller en god kvalitet på sin verksamhet. Samtidigt finns utmaningar som behöver fortsätta adresseras gällande exempelvis öka andelen elever som når behörighet till gymnasiet samt att främja skolans likvärdighet och kompensatoriska uppdrag. Flera rektorer lyfte särskilt utmaningar gällande elever med behov av särskilt stöd exempelvis på grund av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

Gymnasieskola

Westerlundska gymnasiet är Enköpings enda gymnasieskola och har drygt 1500 elever. Andelen som väljer en gymnasieutbildning i kommunens egen regi har ökat de senaste åren. Gymnasieskolan har en hög andel behöriga lärare, generellt inga svårigheter att rekrytera kompetent personal och har en låg sjukfrånvaro.

Gymnasieskolan arbetar aktivt utifrån läroplanens mål. Trygghetsenkäten indikerar att eleverna trivs och känner sig trygga i skolan. Skolan arbetar aktivt med att främja elevernas inflytande och delaktighet i utformningen av utbildningen samt arbetar kontinuerligt med värdegrundsarbete och värdegrundsfrågor. Samtidigt lyfts utmaningar gällande elever med normbrytande beteende.

Gymnasieskolans mål är att alla elever ska fullfölja sin utbildning för att de ska vara väl förberedda för arbete eller framtida studier. Vi ser att andelen som slutför sin utbildning under det tredje året på gymnasiet minskar något. Minskning är större gällande yrkesprogram än på högskoleförberedande program.

Förvaltningen bedömer att Westerlundska gymnasiet håller en god kvalitet på sin verksamhet i enlighet med nationella mål. Verksamheten har i år påverkats av den stora gymnasiereform Gy25. Att öka andelen som fullföljer utbildningen är fortfarande ett angeläget mål att arbeta mot.

Förvaltningsövergripande analys

Vi ser utmaningar i våra resultat gällande andelen behöriga till gymnasiet och andelen elever som fullfölja sin gymnasieutbildning. Vi ser särskilt att resultat kopplade till matematiken är utmanande och ett hinder för många elevers fortsatta utbildning.

Vi arbetar på förvaltningsnivå och inom alla skolformer med att säkerställa kvalitén i utbildningen, vilket behöver fortsätta utvecklas. Förvaltningen behöver fortsätta säkerställa att vi har ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete och att varje del av organisationen tar ansvar för de uppkomna resultaten. Vi behöver bevara den kultur vi byggt upp där lärare och pedagoger tar ansvar för hur den egna undervisningen kan stärkas och utvecklas. Förvaltningen behöver också säkerställa att utbildningen bedrivs i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. För att säkerställa detta är förvaltningens tillgång till forskningskompetens genom enheten forskning och utveckling en avgörande tillgång

Det finns samtidigt en upplevelse hos alla våra skolformer att andelen elever med mer omfattande och komplexa behov ökar. Detta lyfts exempelvis fram att verksamheterna upplever att andelen barn som har behov av särskilt stöd exempelvis på grund av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) eller psykisk ohälsa ökar. Det lyfts även fram en upplevelse att flera elever uppvisar normbrytande och utmanande beteenden, samt att elever i vissa fall har låg motivation.

Forskning visar att det finns ett tydligt samband mellan barn och elevers resultat och deras socioekonomiska bakgrund. Det här gör det fortsatt viktigt att arbeta med skolans kompensatoriska uppdrag och att arbeta för minskade skillnader i barn och ungas uppväxtvillkor samt öka deras framtidstro. Detta ställer också krav på skolans samarbete med omvärlden.

Digitala verktyg och artificiell intelligens (AI) skapar nya möjligheter för oss att anpassa undervisningen för att möta barn och elevers behov och öka likvärdigheten. Förvaltningen behöver fortsätta den utvecklingsresa som påbörjats för att ta tillvara på de möjligheter som den nya tekniken skapar.

Förvaltningsövergripande utvecklingsinsatser

Utvecklingsinsatser för nästkommande år	Beskrivning och planering
Ökad framtidstro hos barn och unga	Verksamheterna i förvaltningen har med stort engagemang arbetat med detta mål sedan 2024. Målet finns närmare beskrivet i nämndplanen för 2026. Förvaltningen arbetar med flera insatser bland annat genom att integrera målet i det systematiska kvalitetsarbetet, integrera målet i elevrådspengen, utveckla ett relationsskapande arbetssätt med eleverna samt främja elevers närvaro och arbete med likvärdighet.
Matematik	Förvaltningen ser att matematik är det ämne som gör att flest inte uppnår behörighet till gymnasiet. Förvaltningen arbetar genom enheten för forskning och utveckling för att stärka matematikundervisningen från förskolan upp till vuxenutbildningen.
AI och digitalisering	Förvaltningen kommer att fortsätta arbeta med implementering av AI och främja digitalisering i sin verksamhet i linje med det ramverk som utarbetats. Ramverket innefattar exempelvis områden som tydlig roll- och ansvarsfördelning, tydlig pedagogisk och teknisk support, kompetensutveckling och innovation samt integrering av AI och digitalisering inom det systematiska kvalitetsarbetet. Ett viktigt område är utvecklingen av datadrivna verktyg som bedömning över tid (BÖT:en) där nu även förskola, gymnasiet och vuxenutbildning har påbörjat ett arbete.
Stärka analytisk kompetens	Verksamhetschefer och rektorer lyfter ett behov av att stärka verksamheterna och medarbetarnas analytiska kompetens. Under 2026 kommer nya allmänna råd kring systematiskt kvalitetsarbete från skolverket där det även kommer ställas högre krav gällande analys, och detta är även ett område som Skolinspektionen har haft ett större fokus på i sina granskningar. För att möta detta planerar förvaltningen att arbeta med att stärka den analytiska kompetensen inom förvaltningen.
Främja skolnärvaro	För att elever ska kunna nå upp till de kunskapskrav som ställs krävs att de har en hög grad av närvaro i undervisningen, samt att problematisk skolfrånvaro identifieras tidigt och hanteras med aktiva insatser. Det krävs även här att vi arbetar tidigt redan från förskolan och genom hela utbildningssystemet för att motverka problematisk skolfrånvaro.
Barn/elever i behov av särskilt stöd	En utmaning som lyfts inom alla skolformer är att andelen barn som är i behov av anpassningar och särskilt stöd upplevs öka exempelvis i form av barn/elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar eller psykisk ohälsa. Under 2026 planerar förvaltningen att genomföra en nulägesanalys.

Uppföljning av förvaltningsövergripande insatser från föregående år

I föregående års kvalitetsrapport lyftes sex utvecklingsområden för 2025. Nedan följer en uppföljning av dessa mål.

Ökad framtidstro

Det första utvecklingsområdet sammanfaller med de nämndmål som beslutades i nämndplan för 2025 och gäller *ökad framtidstro hos barn och ungdomar*. Förvaltningen och verksamheterna har aktivt arbetat med målet om framtidstro. Det är ett mål som mottagits med stor entusiasm hos verksamheten och målet har varit tema på planeringsdagar, ledarskapsforum och den gemensamma medarbetardag för förvaltningens samtliga medarbetare som genomfördes i augusti 2025. Målet har också arbetats in i lednings- och styrningssystemet. För att få en mätbar indikator på framtidstro har förvaltningen utgått ifrån enkätundersökningen *liv och hälsa* som Uppsala läns kommuner regelbundet gör. Resultatet indikerar på en nedåtgående trend där barn och ungdomars framtidstro, i synnerhet när det gäller utvecklingen i världen i stort, har minskat under de senaste tio åren, men även en positiv syn på den egna personliga framtiden har minskat. En mer utförlig uppföljning av detta utvecklingsområde finns i *utbildningsnämndens verksamhetsberättelse för 2025*.

Översyn av strukturbelopp

Strukturbeloppet ska kompensera för socioekonomiska skillnader i barn- och elevsammansättningen mellan olika skolor. En översyn av hur strukturbeloppet fördelas har genomförts och en ny modell för fördelning har införts i och med budgeten för 2026. De största skillnaderna är att ekonomisk kompensation kopplat till nyanlända har minskat medan föräldrars utbildningsbakgrund ges större vikt vid fördelningen. Ändringen kommer att följas upp och vid behov justeras ytterligare.

Utveckling av arbetet med fritidshem

Fritidshemmets likvärdighet samt kompletterande och kompensatoriska uppdrag försvåras avsevärt av att barn till arbetssökande och föräldralediga inte har tillgång till verksamheten. Förvaltningen påbörjade 2024 en utredning gällande att kunna genomföra ett projekt där föräldraledig och arbetssökande kunde erbjudas tillgång till avgiftsfritt fritidshem från förskoleklass till årskurs 3. Förvaltningen genomförde en utredning där vi kollade på förutsättningarna för ett sådant projekt och detta presenterades för nämnden under våren 2025. Förvaltningen bedömer att förutsättningarna för att genomföra ett sådant projekt finns, men att det nu krävs politiska prioriteringar och beslut för att kunna gå vidare med projektet.

Digitalisering och AI

Nämnden har under förra året haft särskilda medel för satsningar inom digitalisering och AI. Förvaltningen använde 2,7 av 3,0 miljoner kronor till bland annat kompetensutveckling, utveckling av verktyg för analys och uppföljning och förvaltningen har även utarbetat ett ramverk för AI och digitalisering. En mer utförlig uppföljning av detta utvecklingsområde finns i *utbildningsnämndens verksamhetsberättelse för 2025*.

Översyn av tilläggsbelopp

Under 2024 har en utredning påbörjats gällande att se över tillämpningen av tilläggsbelopp. Tilläggsbelopp ger skolor och förskolor ekonomisk kompensation för kostnader som de har på grund av elever med extraordinära behov av särskilt stöd. Den initiala utredningen visar att det behövs resursförstärkande och kvalitetshöjande åtgärder relaterat till handläggningen av tilläggsbeloppen. Under året har därför nya riktlinjer och en ny arbetsprocess utarbetats och förväntas att beslutas av nämnden i februari 2026.

Översyn av placeringsområden för grundskolan

Enöglaskolan kommer från och med vårterminen 2027 att ersättas av Lillsidanskolan, vilken också kommer få utökad kapacitet. Samtidigt har S:t Ilianskolan utmaningar gällande kapacitetsbrist. Under hösten 2025 beslutades därför att barn som bor i Hummelsta från och med höstterminen 2026 kommer att tillhöra Lillsidanskolans placeringsområde från årskurs 7 istället för S:t Ilianskolan.

2 Bakgrund

Denna rapport syftar utifrån huvudmannens perspektiv till att följa upp kvalitén i den kommunala utbildningsverksamheten, analysera orsakerna till utbildningens resultat samt identifiera insatser i syfte att utveckla utbildningen utifrån de nationella målen.

Föregående år omfattade denna kvalitetsrapport även kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskolan. På grund av att resultaten för dessa verksamheter inte blir tillgänglig förrän sent i januari och att det sedan krävs tid för analys och dialog kommer dessa verksamheter att redogöras för i en separat kvalitetsrapport som är planerade att föredras för nämnden i april

2.1 Regler gällande systematiskt kvalitetsarbete i skolväsendet

Det systematiska kvalitetsarbetet i förskolan, grundskolan och gymnasieskolan regleras i skollagen. Där framgår att både skolenheterna och huvudmannen systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen så att de nationella målen för utbildningen nås. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen vidta nödvändiga åtgärder. Skolverket har gett ut allmänna råd gällande systematiskt kvalitetsarbete.

Figur: Systematiskt kvalitetsarbete i skolan

Källa: Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete i skolväsendet.

Huvudmannen är ytterst ansvarig för att säkerställa att utbildningen i hela organisationen motsvarar lagens krav på kvalitet och likvärdighet, att utbildningen är förankrad i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt att skollagens föreskrifter om systematiskt kvalitetsarbete följs. Huvudmannens ansvar innebär också att skapa förutsättningar för verksamheterna genom att fördela resurser och organisera verksamheten utifrån lokala förutsättningar.

Rektorn ansvarar för att det systematiska kvalitetsarbetet genomförs på enhetsnivå under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Att arbetet bedrivs på både enhetsnivå och huvudmannanivå betyder inte att de är skilda från varandra utan huvudman och rektor är beroende av varandra i arbetet. Kvalitetsarbetet på de olika nivåerna behöver integreras.

Huvudmannen sätter upp ramarna för det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå, vilket påverkar enheternas kvalitetsarbete, och huvudmannen ska också säkerställa att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs på enhetsnivå. Huvudmannen har i vissa fall bäst förutsättningar att ta fram statistik och underlag som enheterna kan använda i sina analyser. Enheternas analyser är ett viktigt underlag för huvudmannen i sitt kvalitetsarbete.

Identifierade behov kan också leda till att åtgärder beslutas på huvudmanna-nivå som sedan implementeras och följs upp på enhetsnivå.

2.2 Systematiskt kvalitetsarbete i Enköpings utbildningsförvaltning

För att genomföra kvalitetsarbete har Enköpings kommun i egenskap av huvudman arbetsprocesser och ramverk för kvalitetsarbetet. I Enköping skriver de kommunala skolorna och förskolorna kvalitetsredovisningar som slutredovisas i januari varje år. Strukturen för kvalitetsredovisningarna bygger framför allt på läroplanen för respektive skolform. För verksamheterna inom förskola, grundskola och gymnasieskolan så görs utöver slutredovisningen även delredovisningar utifrån olika områden i läroplanen vid två tidigare tillfällen under året:

- K1 - Kvalitetsredovisning 1 (Maj): Fokus på värden som exempelvis upplevelse av trygghet, hälsa och samverkan mellan hem och skol.
- K2 - Kvalitetsredovisning 2 (Augusti): Fokus på kunskaper samt resultat som exempelvis betyg, nationella prov, elevers behörighet till vidare utbildning.
- K3 - Kvalitetsredovisning 3 samt slutredovisning (januari nästkommande år): Fokus på förutsättningar och resurser som elevantal, personalresurser och lärarbehörighet. Verksamheterna ska göra en sammantagen analys utifrån resultatet och redovisa framåtsyftande åtgärder inför nästa år som syftar till att utveckla skolans resultat. I samband med kvalitetsredovisning tre fastställs även övriga delar av kvalitetsredovisningen till en rapport.

Verksamheternas kvalitetsredovisningar ligger till grund för kvalitetsdialoger och huvudmannens kvalitetsrapport, vilken upprättas en gång om året. Verksamhetscheferna för respektive verksamhet ger en muntlig redovisning av resultaten från K1 och K2 till nämnden i anslutning till verksamheternas delredovisningar under året, vanligen i juni och september.

Huvudmannens kvalitetsrapport ska ge en övergripande bild av verksamheternas kvalitet samt identifiera åtgärder på huvudmanna-/förvaltningsnivå för att utveckla utbildningens resultat. Som underlag till rapporten ligger enheternas kvalitetsredovisningar, resultat från kvalitetsdialogerna samt ytterligare underlag i form av exempelvis lokal och nationell statistik.

2.3 Rapportens disposition

Strukturen i kommande avsnitt i rapporten är uppdelad utifrån skolformerna: förskola, grundskola (inkl. förskoleklass och fritidshem) samt gymnasieskola.

Avsnitten för respektive skolform inleds med en beskrivning av verksamheten i Enköping utifrån exempelvis elevunderlag, vilka skolenheter som finns, personalsammansättning och ekonomiska förutsättningar, samt identifierade utmaningar relaterat till dessa förhållanden.

I efterföljande underavsnitt beskrivs kortfattat skolformens nationella mål. Beskrivningen är övergripande och har sin grund i skollagen, läroplanen och Skolverkets nationella målsättningar för skolformen. I det tredje underavsnittet görs sedan en analys utifrån framför allt läroplanens olika områden med mål och riktlinjer. Denna analys har genomförts av verksamhetscheferna för respektive skolform och analysen bygger i hög utsträckning på informationen i verksamheternas kvalitetsredovisningar.

I det fjärde underavsnittet beskrivs åtgärder på huvudmanna-nivå som förvaltningen planerar att arbeta vidare med under kommande år i syfte att stärka verksamheternas kvalitet inom

respektive skolform

3 Förskola

Enköpings kommun har 19 kommunala förskolor med en kapacitet för drygt 1900 barn. Kommunen erbjuder också kväll, natt och helg-verksamhet och har också en öppen förskola med familjecentral. I och med att Enköpings kommun är ett finskt förvaltningsområde finns här även en finstalande grupp på Enögla förskola.

3.1 Verksamheten i Enköping

Barn i förskoleåldern i Enköping

Tillgången till förskola är viktig för barns utveckling och lärande. Från ett års ålder erbjuds alla barn möjlighet till förskola fram till att de börjar förskoleklass.

Från tre års ålder har alla barn rätt att delta i så kallad allmän förskola som också är avgiftsfri upp till 15 timmar i veckan. Kommunen har ett lagkrav att aktivt verka för att fler barn tar del av allmän förskola, bland annat genom uppsökande verksamhet.

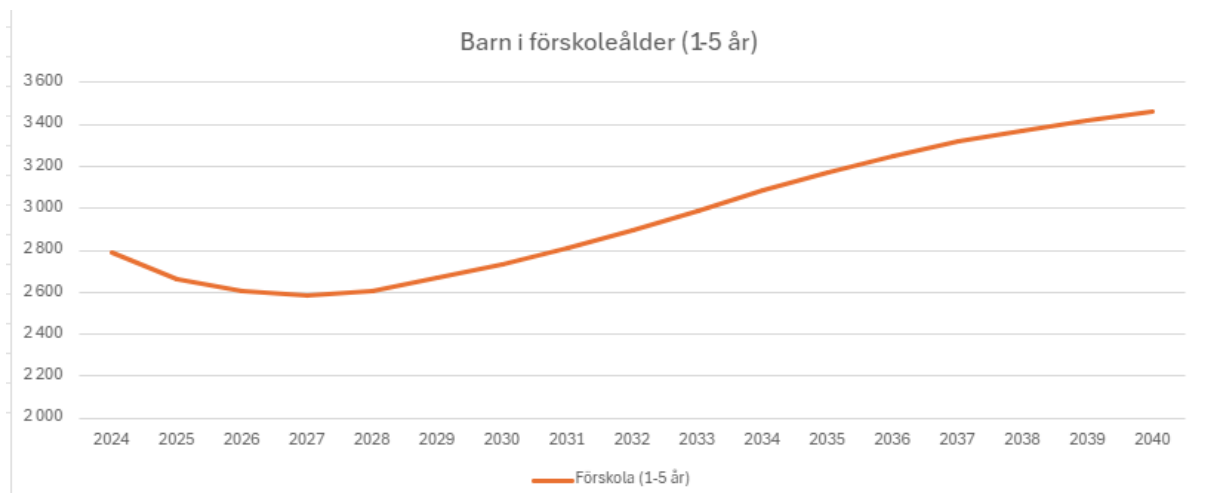
I Enköping kommun finns 2 504 barn i förskoleålder (1-5 år). Av dessa är 85,4 % inskrivna i förskolan. Detta är något färre än genomsnittet för riket, men skillnaden mellan Enköping och resten av riket har under de senaste åren minskat. Andelen barn som är inskrivna på förskolan har också ökat under de senaste åren.

	2022	2023	2024
Antalet barn 1-5 år kommunen	3 019	2 931	2 789
Andel barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (andel i riket)	83,9 % (85,8)	84,5 % (86,6)	85,4 % (86,6)
Andel barn 1-2 år inskrivna i förskola	69,9 % (71,1)	72,4 % (72,7)	65,5 % (72,0)
Andel barn 3-5 år inskrivna i förskola	91,9 % (95,2)	91,3 % (95,3)	93,8 % (95,3)

Källa: Kolada

Barnunderlaget framöver är relevant utifrån verksamheternas förutsättningar att planera sin verksamhet. I november 2025 publicerade kommunen en ny befolkningsprognos. Av befolkningsprognosen så följer att antalet barn i förskoleålder förväntas att minska för att vara som lägst vid 2027, för att efter 2028 stadigt öka. 2031 förväntas antalet barn i förskolan återigen vara uppe på samma nivå som 2024.

Figur: Prognos antalet barn i åldern 1-5 år

Källa: Kommunens befolkningsprognos november 2025

Barn i kommunal förskoleverksamhet

	2023	2024	2025
Antal barn i egen regi (andel inom parentes)	1 690 (63%)	1 611 (64%)	1 428 (62%)

Källa: Lokal statistik avser oktober varje år

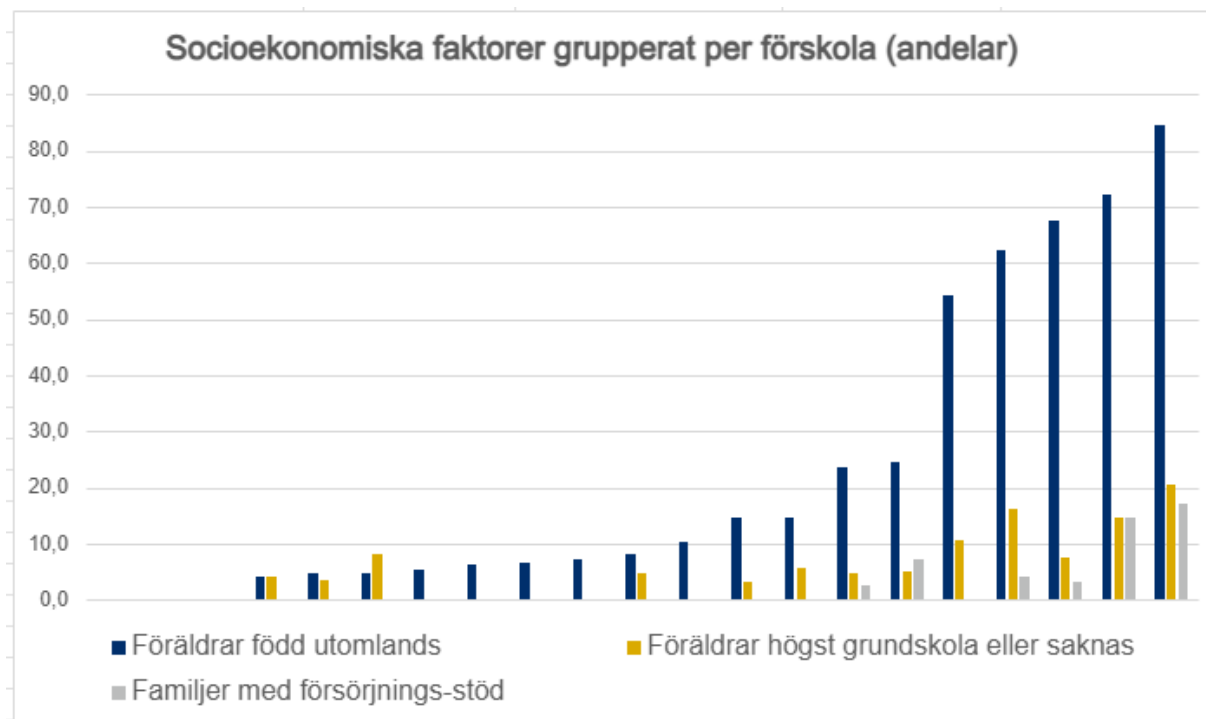
Antalet barn i kommunal regi uppgick i oktober 2025 till 1428 barn, vilket är en nedgång från föregående år. Det finns en stor årsvariation i antalet barn på förskolan. 2025 var antalet barn som högst i maj med 1727 barn, innan barn i aktuell ålder går vidare till förskoleklass. Barnantalet var som lägst i augusti med 1352 barn varefter förskolan fylls på med nya barn som skolas in under året.

Andelen barn i kommunal regi gått ner sedan föregående år. Sett ur ett längre tidsperspektiv har andelen barn i kommunal regi sjunkit ytterligare. I jämförelse med riket har Enköpings kommun cirka 10 procentenheter lägre andel barn i kommunal regi.

Antalet barn i kommunens 19 förskolor varierar från 38 barn upp till 107 barn. Barngruppernas sammansättning varierar stort mellan enheter. Flera rektorer beskriver minskande barnantal, särskilt i yngre åldrar. Vissa rektorer lyfter utmaningar kopplat till långa vistelsetider. Det sist nämnda gäller främst i mer resursstarka områden med homogena barngrupper.

Resursfördelning ska utgå ifrån barnens förutsättningar och behov. Barnens socioekonomiska bakgrund varierar kraftigt mellan förskolorna. Indikatorer på socioekonomiskt svagare ställning är exempelvis andelen barn med föräldrar som har lägre utbildningsbakgrund, att familjen har försörjningsstöd eller att båda föräldrarna är utrikesfödda.

Den förskola som har flest barn där båda föräldrarna är utrikesfödda har 85 % sådana barn jämfört med 4 % för den förskolan med lägst andel. När det gäller utbildningsbakgrund varierar andelen barn vars föräldrars utbildning är högst grundskola eller saknas/okänd från 21 % ner till 0 %. När det gäller andelen familjer med försörjningsstöd varierar även detta från 17 % till 0 %. Det finns en stark grad av samvariation där förskolor som har hög frekvens på en socioekonomisk indikator även får höga värden på övriga.

Källa: SCB (avser oktober 2025)

Rektorer i socioekonomiska mer utsatta områden lyfter mer utmaningar kopplade till språk och språklig utveckling. Flera rektorer lyfter även att det ser större utmaningar gällande barn med särskilda behov exempelvis i form av ökade antal barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).

Personalsammansättning

Nyckeltal	2023	2024	2025
Andelen förskollärare med legitimation			93 %
Andelen förskollärare av samtlig pedagogisk personal	40 %	39 %	41 %
Antal barn per pedagogisk personal	4,3	4	3,8
Antal barn per förskollärare	10,8	10,4	10
Total sjukfrånvaro (%)	10,74	10,56	11,15

Källa: Lokal statistik

Andelen förskollärare med legitimation var 93% i december 2025. Andelen förskollärare av samtlig pedagogisk personal skiljer sig dock mellan enheterna, där den högsta andelen ligger på 62 % och den lägsta 17 %. Antalet barn per pedagogisk personal (barnskötare och förskollärare) varierar också mellan verksamheterna. Den förskola som har lägst antal barn per pedagogisk personal har 2,1 barn, medan den förskola som har flest barn har 5 barn.

Antalet barn per förskollärare har minskat under flera år och är nu i genomsnitt 10 barn per

förskollärare. Minskningen beror delvis på att antalet barn har minskat, men att kommunen har prioriterat att behålla förskollärare vid övertalighet. Samtidigt ser vi även att antalet barn per pedagogisk personal också har minskat och ligger nu på 3,8 barn.

Många rektorer lyfter att personalgruppen har en god kompetens. Det varierar samtidigt mellan enheterna i vilken utsträckning rektorerna bedömer att personalen har nödvändig kompetens. Vissa rektorer lyfter utmaningar gällande att få till kompetensutveckling utifrån en hög sjukfrånvaro, vakanser eller uppsägningar. Flera rektorer lyfter behovet att höja kompetensen vad gäller barn med rätt till särskilt stöd, (NPF).

Förskolan har högst sjukfrånvaro bland utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens verksamheter. Sjukfrånvaron har ökat något sedan föregående år. Sjukfrånvaron skiljer sig också mellan enheterna, där den högsta noteringen ligger på 22 % och den lägsta 4,3 %. Vissa enheter har en sjunkande sjukfrånvaro medan sjukfrånvaron för vissa enheter stiger något. En grupp av rektorer har arbetat tillsammans med HR för att ta fram friskfaktorer i arbetet med att minska sjukfrånvaron.

Inne- och utemiljö

De flesta rektorer beskriver välfungerande lärmiljöer som utvecklas utifrån barnens behov. Flera satsar på föränderliga, tillgängliga och estetiskt tilltalande miljöer. Rektorer på förskolor i kransorterna lyfter sina rika utemiljöer som en styrka. Många förskolor bedriver sin verksamhet i nybyggda eller nyrenoverade lokaler och har en god innemiljö. Vissa rektorer lyfter utmaningar med att verksamheten bedrivs i tillfälliga lokaler vilket kan riskera att leda till sämre och mer ojämlik innemiljö.

Ekonomiska förutsättningar

De kommunala förskolorna får ersättning i form av ett grundbelopp per barn (barnpeng), tilläggsbelopp som ska kompensera för kostnader för barn med extraordinära stödbehov, samt ett strukturbelopp som kompenserar för socioekonomiska skillnader i barnunderlaget för olika förskolor. I Enköping avsätts 4 % av ramanslaget till förskola för socioekonomisk omfördelning. Utöver detta kan verksamheterna även ansöka om statsbidrag, men förskolan har betydligt färre riktade statsbidrag än exempelvis grundskola.

Kostnaden per barn i Enköping 2024 var något lägre än genomsnittet för riket. Skillnaden har ökat sedan 2023. Vi ser samtidigt att kommunens kostnader för lokaler är betydligt högre per barn än riket, även om skillnaden har minskat mot föregående år. Vi ser samtidigt att kostnaden för personal är lägre än riket. De högre lokalkostnaderna beror på att många av kommunens förskolor bedrivs i relativt nybyggda lokaler. Den generella kostnadsökningen per barn, både i riket och i Enköping, beror i stor utsträckning på ett minskat barnantal.

Nyckeltal	Område	2022	2023	2024
Kostnad kommunal förskola, kr/inskrivet barn	Enköping	176 861	183 150	190 156
	Riket	171 897	184 761	194 998
Bruttokostnad lokaler kommunal förskola, kr/inskrivet barn	Enköping	34 250	37 289	37 743
	Riket	26 796	29 487	32 271

Nyckeltal	Område	2022	2023	2024
Bruttokostnad personal kommunal förskola, kr/inskrivet barn	Enköping	112 774	120 933	125 074
	Riket	121 276	130 890	137 282
Nettokostnadsavvik else förskola inkl. öppen förskola, (%)	Enköping	-0.6	-0.5	-1,4

Källa: Kolada

3.2 Förskolans nationella mål

Förskolan ska erbjuda varje barn en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande. Varje barn som har rätt till förskola ska ha lika tillgång till utbildning. I förskolan ska varje barn få en utbildning av hög kvalitet som ger barnet goda möjligheter till lek, rörelse, utveckling och lärande samt förbereder för fortsatt utbildning. Varje barn ska få den ledning, det stöd och den stimulans denne behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling och utbildningen. Varje barn ska också stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.

I läroplanen för förskolan (Lpfö18 rev. 2025) finns mål och riktlinjer utifrån olika områden. Följande områden ligger till grund för kvalitetsuppföljningen som görs av förskolorna i kommunen:

- Normer och värden
- Omsorg, utveckling och lärande
- Barns delaktighet och inflytande
- Förskola och hem
- Övergång och samverkan

3.2.1 Verksamheternas systematiska kvalitetsarbete

Samtliga förskolor bedriver i dag ett systematiskt kvalitetsarbete i linje med skollagens krav. Arbetet är i huvudsak organiserat kring planering, genomförande, uppföljning, analys och utveckling av undervisningen, med rektor som ytterst ansvarig. Förskollärarna har ett tydligt huvudansvar för dokumentation, analys och uppföljning, medan barnskötare och övrig personal är delaktiga i undervisning och reflektion utifrån sin kompetens.

Det finns olika strukturer för SKA, bland annat:

- SKA-dokument/processkrivningar sparade lokalt
- Loggböcker med veckovisa reflektioner
- Årshjul kopplade till läroplanens målområden
- Användning av Unikum för planering, lärloggar och analys
- Underlag som förs vidare till Stratsys (K1–K3)

Flera förskolor har under de senaste åren utvecklat eller omarbetat sina mallar och strukturer i syfte att förenkla arbetet och flytta fokus från ”hur det skrivs” till vad som utvecklar kvaliteten i undervisningen. Analysdelen ses som den största utmaningen.

Det kan skönjas en svårighet att skilja mellan beskrivning och analys samt att kunna tydliggöra orsaker till resultat. Samtidigt ser förutsättningar olika ut mellan förskolor, exempelvis vad gäller personalomsättning, organisation, barngruppers sammansättning och digital kompetens.

På förvaltningsnivå genomför verksamhetschefen även regelbundna kvalitetsdialoger med respektive rektor och förskola för att följa upp det systematiska kvalitetsarbetet.

3.3 Resultat och analys

I detta avsnitt följer en redovisning av resultat och analys gällande områdena i läroplanen för förskolan. Öppna förskola och kväll, natt och helgverksamhet redovisas också. Resultat och analysen bygger på de kvalitetsrapporter som verksamheterna rapporterat in. Resultatet har sedan bearbetats av verksamhetschefen i dialog med rektorsgruppen för förskolan.

3.3.1 Normer och värden

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Förskolorna arbetar aktivt med att främja barnens sociala utveckling och förståelse för gemensamma värderingar. Det är avancerade mål, vilket kräver pedagoger som är goda förebilder som har förmåga att på ett lyhört sätt väva in barnens funderingar och handlande i den planerade undervisningen. Detta görs bland annat genom att pedagogerna är närvarande och engagerade i barnens lek och aktiviteter, och genom att använda normbrytande material i ex val av barnlitteratur.

Pedagogerna arbetar aktivt för att skapa en positiv och inkluderande lärmiljö där barnen utvecklar sin förmåga att visa empati, hänsyn och respekt för varandra. Det här sker genom att uppmuntra barnen att uttrycka sina känslor, lyssna på varandra och lösa konflikter på ett konstruktivt sätt.

Det som är framträdande i årets uppföljning är att många förskolor har prioriterat att arbeta med empati, konfliktlösning och miljömässig hållbarhet. Rektorerna betonar vikten av pedagogernas förhållningssätt och bemötande i arbetet med normer och värden där pedagogernas skicklighet och kunskap om hur man kan stärka barnens självkänsla, uthållighet och förmåga att hantera konflikter anses vara avgörande. Flera förskolor har också fokuserat på att öka personalens kunskap om diskrimineringsgrunder för att säkerställa ett professionellt bemötande av både barn, kollegor och vårdnadshavare.

Att arbeta i mindre grupper lyfts fram som en framgångsfaktor för att stärka barnens sociala samspel och ge dem möjlighet att uttrycka sig. En annan viktig aspekt är att skapa en tydlig struktur och rutiner i verksamheten, vilket ger barnen trygghet och förutsägbarhet.

Flera rektorer lyfter vikten av trygga och inkluderande lärmiljöer, vilka har en betydande inverkan på barnens sociala och emotionella utveckling. Tydliga lärmiljöer bidrar till ett lugnare klimat där konflikter minskar.

Det förebyggande arbetet och plan mot diskriminering och kränkande behandling (PDK) görs på varje förskola i en gemensam mall. Det som framkom i föregående års redovisning var ett önskemål att förbättra mallen så att den blir mer användarvänlig, detta är nu åtgärdat.

Nu har flera verksamheter som avslutat utbildningen mångfaldens förskola och vi kan nu börja att skönja effekter. Det här är de effekter som vi ser kopplade till utbildningen:

- **Ökad kunskap och medvetenhet:** utbildningen har ökat pedagogernas kunskap om barns språkutveckling och mångfald, vilket lett till en mer likvärdig syn på dessa områden.
- **Förändrat förhållningssätt och undervisningsmetoder:** Utbildningen har bidragit till att pedagogerna fått djupare förståelse för normkritik och interkulturellt förhållningssätt vilket medfört att det kunna ha andra strategier för sin undervisning.
- **Språklig utveckling och kommunikation:** Utbildningen har haft fokus på lärmiljöns betydelse för barns språk- och kunskapsutveckling. Förskolor har sett en utveckling av material på olika språk och en större användning av TAKK, vilket har ökat barns möjligheter att göra sig förstådda. Någon förskola har fokuserat på samarbete med hemmet gällande flerspråkiga barn och uppmuntrar vårdnadshavare att tala sitt förstaspråk.
- **Fördjupade diskussioner och kollegialt lärande:** Flera förskolor, beskriver att utbildningen har lett till djupare samtal i grupperna och att pedagogerna är mer förberedda. Det kollegiala lärandet har varit stort.

3.3.2 Barns delaktighet och inflytande

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

Förskolorna strävar efter att ge barnen reellt inflytande över sin tid på förskolan. Detta görs bland annat genom att lyssna på barnens tankar och åsikter, observera deras intressen och behov samt dokumentera deras läroprocesser. Någon rektor formulerade att förskolan fungerar som en miniversion av ett samhälle där barnen får inflytande på olika sätt och tränas i demokratiska värderingar, såsom att rösta om beslut och uttrycka tankar och åsikter.

Pedagogerna strävar efter att skapa en miljö där barnen känner sig trygga att uttrycka sig och där deras röster blir hörda. Det som har beskrivits som framgångsrikt är att arbeta i varierade former med barnens delaktighet och inflytande. Även här så uttrycker rektorerna vikten av ett gott bemötande är avgörande.

Även inom detta målområde lyfts språkets betydelse samt vikten av tillgängliga och föränderliga miljöer som viktiga delar i arbetet med barns delaktighet och inflytande.

Vi kommer att fortsatt hålla i demokratiuppdraget och arbetet med Mångfaldens förskola och det språkutvecklande arbetet då det är nyckeln till hur väl barnen lyckas i sitt lärande, samt att undersöka vidare vilken typ eventuell fortbildning som behövs gällande barn som upplevs utmana.

Framtiden är hoppfull och ett av alla våra skolformers gemensamma mål är att barn och ungas känsla för en positiv framtidstro ska öka. Flera förskolor har under läsåret arbetat medvetet med att stärka barnens framtidstro, vilket kopplas samman med läroplanens mål om hållbar utveckling.

Detta görs bland annat genom att:

- Uppmuntra barnen att tro på sin egen förmåga och att uttrycka sina tankar och åsikter.
- Skapa en trygg och positiv lärmiljö där barnen känner sig sedda och bekräftade.
- Arbeta med värdeskapande lärande där barnen får se att de kan skapa värde för sig

- själva och sin omgivning.
- Integrera globala perspektiv i undervisningen och diskutera hur olika val påverkar framtiden.
- Uppmuntra barnen att utforska och undersöka sin omvärld samt att vara nyfikna och engagerade i samhällsfrågor.

3.3.3 Förskola och hem

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Förskolorna har ett väl fungerande samarbete med hemmen och vår nya digitala plattform, Unikum ses mer som ett självklart verktyg.

Rektorerna ser ett stort värde i en öppen och kontinuerlig dialog med vårdnadshavarna. Den dagliga kontakten vid hämtning och lämning är central för samarbetet mellan förskola och hem. Pedagogerna lägger stor vikt vid att möta varje barn och vårdnadshavare för att utbyta viktig information och skapa en trygg och förtroendefull relation, där ett positivt bemötande och ett genuint intresse för vårdnadshavarnas synpunkter är avgörande för att bygga tillit och engagemang.

Rektorer lyfter att en god introduktion av barn och familjer har betydelse för att skapa relation till hemmet, men också att tidigt agera på vårdnadshavares synpunkter.

Rektorerna beskriver att de har många olika forum för samråd för vårdnadshavarna. Utvecklingssamtal erbjuds regelbundet, oftast en eller två gånger per år. Dessa samtal ger vårdnadshavarna möjlighet att diskutera barnets utveckling, trivsel och behov. Samtalen kan ske fysiskt, via telefon eller digitalt.

Det finns fortsatt utmaningar i att öka intresset hos vårdnadshavarna att ta del av förskolans arbete, arbete pågår i att hitta former för samverkan som förväntas att öka vårdnadshavares intresse och engagemang.

3.3.4 Omsorg, utveckling och lärande

Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i läroplanen samt barnens behov, erfarenheter och det de visar intresse för. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet.

Detta område i läroplanen har flest mål och förskolan kan inte arbeta med alla mål samtidigt. Förskollärare ansvarar i samarbete med rektor att prioritera och målet är att ett barn ska ha fått möta samtliga läroplansmål under sin förskoletid. Vi ser en fortsatt progression i barns språkutveckling och rektorerna beskriver att vårt långsiktiga fokus gör skillnad. Att arbeta långsiktigt bidrar till fördjupning och förankring.

Arbetet med Före Bornholm och arbetet med mångfaldens förskola har bidragit till de goda resultaten. Värdegrundsarbetet har bidragit till ökad medvetenhet hos pedagogerna att se till sin egen förmåga att vara relationsskapande. Så generellt så har förskolorna trots utmaningar lyckats att hålla en god kvalitet där våra barn får möta professionella pedagoger, stimulerande och tillgängliga miljöer.

Flera rektorer grundar sina analyser på forskning och beprövad erfarenhet. Vad det gäller

förskolans långsiktiga fokus inom det språkutvecklande arbetet så håller vi ju så klart kvar i arbetet med före Bornholm. För att få fatt i den röda tråden mellan våra olika skolformer så behöver förvaltningen skruva på och förfina återkopplingen från förskoleklass, både i resultat och det faktiska innehållet i testerna. Detta kan leda till en ökad medvetenhet hos våra förskollärare och bidra till en bättre språklig utveckling hos barnen.

Inom grundskolan så har resultaten i matematik sjunkit. I och med att förskolan är barnens första skolform så ser vi det nödvändigt att precis som med det språkutvecklande arbetet även rikta blicken mot vad förskolan kan göra för att förbereda barnen bättre i sina matematiska förmågor. Som nämndes förra året så har vi ett projekt igång på Hummelsta förskola SKU= *Systematisk kartläggning av undervisningsutmaningar- med fokus på matematik* och använt sig av Bishops matematiska principer och systematisk kartläggning. Rektorsgruppen ska ta lärdomar av det projektet och se om vi kan hitta strategier för ett matematikfokus på förskolan.

Förskollärarnätverket som drivs i samarbete med FOU ska fortsätta, då förvaltningen ser i utvärderingarna att det bidrar till en delarkultur och intresse att fortsatt utveckla lärmiljöerna på våra förskolor.

Förvaltningen har sett över vad vi behöver lägga till utifrån den reviderade läroplanen där hälsa och rörelse har fått ett större uttalat utrymme. Många rektorer skriver redan nu hur de har påbörjat arbetet med fokus på rörelse o välbefinnande.

De demografiska utmaningarna håller ju ett grepp om oss och alla förskolor påverkas men i olika grad, två av våra förskolor har extra stora utmaningar och där har rektorerna lyft problematiken med osäkerheten i bemanningen vilket påverkat pedagogerna. vilket påverkar deras bemanning och kontinuitet i bemanningen.

3.3.5 Övergång och samverkan

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

Övergångarna från förskola till förskoleklass håller god kvalitet vilket vår gemensamma policy som lyfter barns förmågor har bidragit till. Förvaltningen ser även att övergången för barn i behov av särskilt stöd har förbättrats i och med att rektorerna i förskolan signalerar i god tid så att förskoleklass bättre kan förbereda sig.

Ett gott samarbete och regelbunden kommunikation mellan förskola och skola är avgörande för en lyckad övergång. Förskolorna rapporterar att de har haft bra dialoger med mottagande skolor och att de har arbetat tillsammans för att säkerställa en smidig övergång för barnen.

Däremot signalerar förskolor att de upplever en stress och frustration kring de olika tidsplanerna för överlämningar. En tydligare kommunikation från huvudmannen till mottagande skolor om under vilken period överlämningar bör ske skulle underlätta för förskolorna i att stärka övergångsprocessen.

3.3.6 Öppen förskola

Enköpings öppna förskola välkomnar både vårdnadshavare och barn att vara delaktiga i verksamheten. Föräldrar är välkomna med barn som är 0–5 år. Här finns plats för lek och samtal, möjlighet att träffa andra föräldrar och få stöd i sitt föräldraskap.

Då öppen förskola även är en familjecentral finns möjligheten att träffa sjuksköterska från barnavårdscentralen, barnmorska och familjebehandlare från socialtjänsten.

Öppna förskolan erbjuder också SFI-undervisning för föräldralediga med barn 0–5 år. Undervisningen har skett integrerat med övrig verksamhet på måndagar, tisdagar och onsdag förmiddag och har ingen examinerande funktion.

Öppna förskolan arbetar systematiskt med att planera, följa upp och utveckla verksamheten utifrån ett samhällsperspektiv med fokus på social prevention, förebyggande insatser och ett uppsökande uppdrag för att nå fler familjer och motivera till förskolestart. Det uppsökande arbetet sker genom samverkan med exempelvis BVC, socialtjänst och andra aktörer, samt genom informationsinsatser och personliga möten för att skapa kontakt med familjer som ännu inte har barn i förskola. Syftet är att tidigt erbjuda stöd, skapa trygga mötesplatser och främja barns utveckling i samspel med vårdnadshavare.

Utifrån de yngre barnens behov kommer öppna förskolan erbjuda en lugnare miljö och de äldre barnen en mer aktivitetsbaserad miljö. Öppna förskolan planerar därför inför 2026 att införa en grupp på tisdagar på Romberga gården för de äldre barnen då det där finns större möjlighet till både gymnastikleik och mer utmanande aktivitetsbaserad lek. Antalet besökare på öppna förskolan har stadigt ökat de senaste åren och är nu uppe i nästan 11 000 årligen. Detta gör att det börjar bli problematiskt att tillgodose behovet i nuvarande lokaler.

3.3.7 Kväll-, natt- och helgverksamhet

Nattugglan som är vår kväll-, natt- och helgverksamhet har i dagsläget 80 barn i åldrarna 1-12 år inskrivna. Behovet av denna verksamhet är stort. Verksamheten ligger i samma huskropp som Sagogrändens förskola och de barn som är i förskoleålder är oftast placerade på Sagogrändens under dagtid. Nu under vårterminen 2026 kommer verksamheten flyttas till Ripans nybyggda förskola.

3.4 Utvecklingsområden för 2026

Förskolan har haft ett långsiktigt fokus på att arbeta för en likvärdig förskola. Arbetet har innehållit dels rent organisatoriska frågor då vi har en gemensam demografisk utmaning med ett sviktande barnunderlag. Det har inneburit en omställning i hur förskolan fortsatt kan arbeta med hållbara lösningar ex har vi tagit fram en ny organisering av förskolor för att få en mer jämn fördelning av medarbetare mellan rektorer. Den nya organisationen kommer att arbetas med under vårterminen för att börja gälla HT 2026. Förskolan har även haft och har ett stort fokus på förskolemiljöer och i maj 2026 ska vi arbetat fram ett gemensamt inspirationsdokument som alla våra medarbetare kan använda sig av och som också har efterfrågats.

Förskolan har ett långsiktigt fokus inom det språkutvecklande arbetet där förskolan bland annat arbetar med Före Bornholm. Förvaltningen arbetar därför med att ta fram en rapport där förskolans rektorer kan ta del av resultaten från Bornholms tester som deras tidigare barn gjort i förskoleklass. Genom att förskolorna får återkoppling gällande hur det går för deras barn kan detta leda till en ökad medvetenhet hos våra förskollärare och bidra till en bättre språklig

utveckling hos barnen.

Då matematikresultaten sjunker hos våra elever så behöver förskolan som första skolform se vad vi i förskolan kan bidra/ utveckla så att barnens matematiska förmågor utvecklas. Tillsammans med rektorerna ska förvaltningen mejsla fram en målformulering kring fokusområdet, matematik.

Vad det gäller digitalisering och AI så har förskolorna en ny lärplattform i Unikum och tanken är att Unikum kommer vara förskolornas dokumentationsyta för det systematiska kvalitetsarbetet. Samtliga rektorer har genomfört en AI-utbildning och alla medarbetare i förskolan ska ha genomfört utbildningen under 2026. Enköpings kommun har under flera år utvecklat sättet kommunen arbetar med data i vårt systematiska kvalitetsarbete. Kommunen har tillsammans med Atea utvecklat digitala verktyg/rapporter som används inom grundskolan i detta syfte. Nu pågår även utveckling för förskolan och därav kommer Atea att hålla en kortare utbildning för er rektorer i användandet av rapporter i verktyget Power-BI. På förvaltningsnivå har vi nu beslutat om ett gemensamt ramverk för AI användandet, under vårterminen ska denna implementeras.

Utvecklingsområde 2026	Beskrivning och planering
Likvärdig förskola, förhållningssätt, organisation och lärmiljöer	Ny förskoleorganisation börjar att gälla från HT-26. Gemensamt inspirations dokument gällande
Fokus på ett språkutvecklande arbete	Fortsatt arbete med fokus på dialog och återkoppling mellan skola och förskola gällande resultat av Bornholm.
Fokus på matematik	Gemensamt utvecklingsområde i samarbete med FoU för våra förskolor.
Digitalisering och AI	Utbildning för rektorerna i verktyget Power-BI, fortsatt utbildning i AI för alla medarbetare samt arbeta med hur vi kan arbeta med UNIKUM som en arbetsyta för vårt systematiska kvalitetsarbete.

3.4.1 Uppföljning av utvecklingsområden för 2025

Under föregående år har förskolan arbetat utifrån fyra utvecklingsområden. De två första utvecklingsområdena i tabellen ovan kvarstår från föregående år. De andra två utvecklingsområdena som ej kvarstår beskrivs nedan.

Fördjupning inom hållbar utveckling

Föregående år skulle vi undersöka om behovet av fortbildning inom hållbar utveckling. Utifrån hur rektorerna beskriver arbetet med hållbar utveckling så har vi inte kunnat se några specifika gemensamma insatser så i nuläget ser vi inte ett sådant behov.

Barns närvaro och barns vistelsetider

I kvalitetsdialoger så har det blivit tydligt att samtliga förskolor har god kännedom om varför barn är frånvarande och man har även rutiner för att hantera barns frånvaro. Däremot så kan vi fortsatt behöva arbeta vidare med barns vistelsetider i förskolan som påverkar förskolans organisering.

4 Grundskola

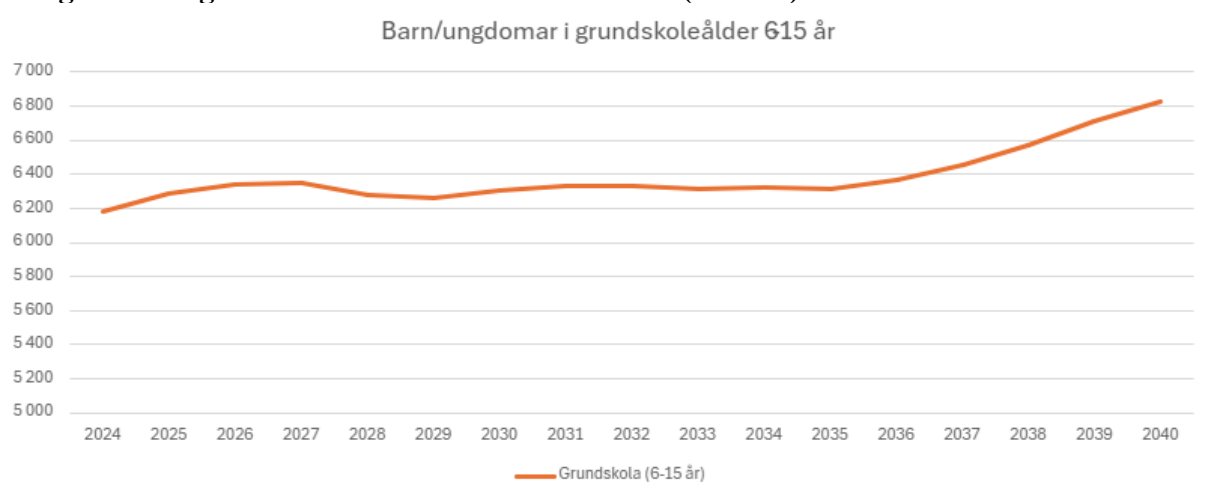
I kommunen finns 12 kommunala grundskolor samt en anpassad grundskola. I detta avsnitt beskrivs och analyseras den verksamhet som Enköpings kommun bedriver inom grundskola, förskoleklass och fritidshem.

4.1 Verksamheten i Enköping

Barn i skolåldern i Enköping

I Enköping finns totalt drygt 6200 barn i grundskoleåldern inklusive förskoleklass och antalet elever har ökat under de senaste åren. Förväntningarna enligt den senaste befolkningsprognosen är att antalet barn i skolålder (6 - 15 år) kommer att ligga relativt stabilt fram till 2036 för att därefter öka fram till 2040. Den minskning som vi nu ser och som påverkar förskolan syns alltså inte när det gäller gruppen skolbarn som helhet. Att några årskullar blir mindre kompenseras upp av andra årskullar är större. Nedgången i antalet födda barn vägs även upp av förväntad inflyttning i kommunen.

Diagram: Prognos över antalet barn i skolåldern (6-15 år)

Källa: Kommunens befolkningsprognos 2025

Elever i den kommunala skolverksamheten

	2023	2024	2025
Antal elever i kommunal grundskola inkl. förskoleklass (andel i egen regi)	4 984 (81%)	5 040 (81%)	5 192 (83%)
Antal elever i kommunal anpassad grundskola (andel i egen regi)	83 (99%)	84 (99%)	85 (98%)
Antal elever i kommunalt fritidshem (andel i egen regi)	2 006 (89%)	2 125 (90%)	2 205 (91%)

Källa: Lokal statistik avser december.

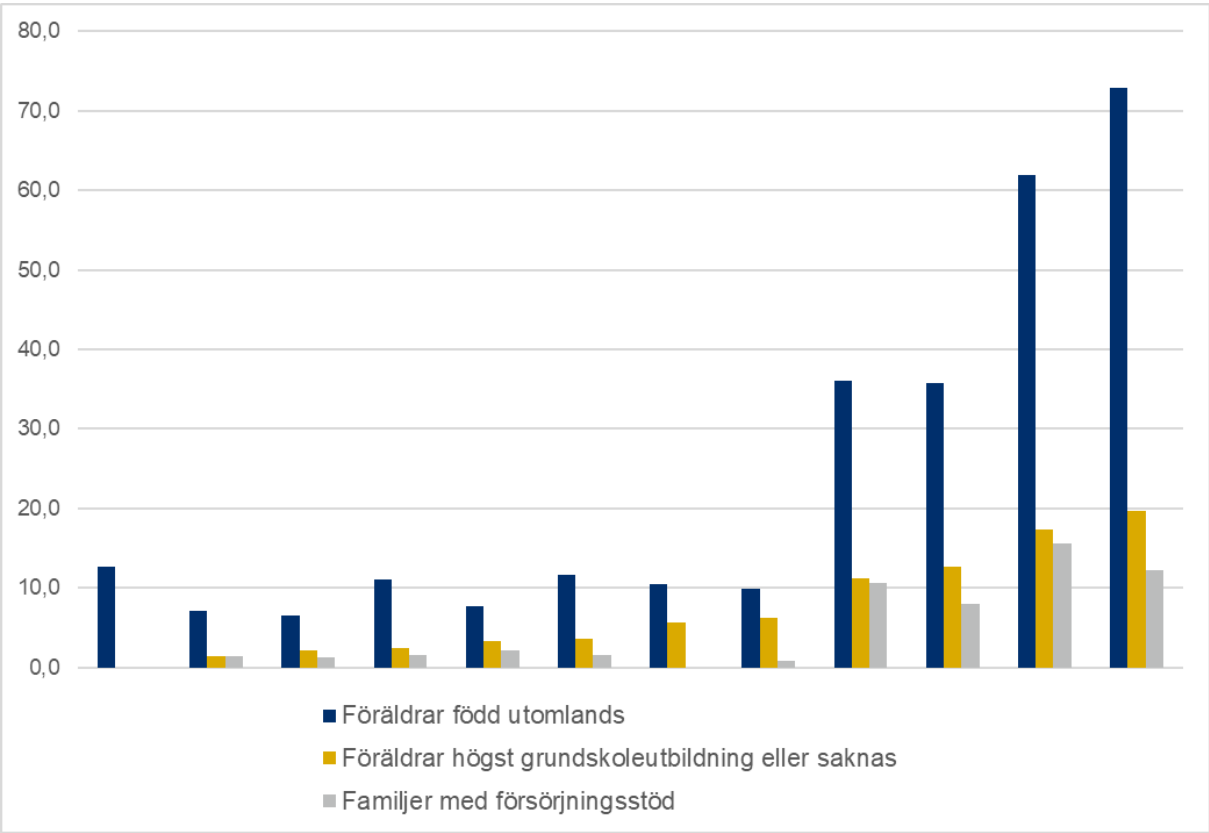
I de kommunala skolorna går ungefär 5 200 elever, vilket motsvarar 83 % av det totala elevunderlaget i kommunen. I kommunen finns två fristående koncerner som driver grundskolor. Andelen elever som går i fristående skolor ligger relativt stabilt över tid. Ökningen hos de kommunala skolorna det senaste året kan delvis förklaras av att två fristående grundskolor upphörde med sin verksamhet under 2025.

Storleken på kommunens grundskolor varierar från ca 140 elever upp till 860 elever. Fem grundskolor har verksamhet från förskoleklass upp till årskurs sex, medan fem grundskolor har verksamhet från förskoleklass upp till årskurs 9. En skola, Romberga skolan, har

verksamhet från förskoleklass till årskurs tre och St. Illian har från årskurs 4 till 9.

Resursfördelning ska utgå ifrån elevers förutsättningar och behov och skolan har ett viktigt kompensatoriskt uppdrag. Elevernas socioekonomiska bakgrund varierar mellan skolorna. Andelen barn med föräldrar som har kort eller ingen utbildning, har försörjningsstöd eller som är utrikesfödda kan vara indikatorer för socioekonomiskt svagare ställning. Samtliga dessa indikatorer sammanfaller med höga värden för framförallt Enögla och Romberga men även S:t Iliansskolan och Korsängen. Att utmaningar gällande elevers socioekonomiska bakgrund skiljer sig åt mellan skolorna framgår även av rektorernas kvalitetsrapporter. Vissa rektorer lyfte utmaningar i form av bristande språkkunskaper hos elevgruppen men även låg studievana, studiemotivation och problematisk skolfrånvaro. Flera rektorer lyfter även att de upplever att fler barn idag är i behov av särskilt stöd och anpassningar exempelvis på grund av NPF-diagnoser.

Diagram: Socioekonomiska indikatorer grupperat och per skola

Källa: SCB (avser oktober 2024)

Personalsammansättning

	2023	2024	2025
Andel lärare med lärar- eller förskollärarlegitimation (inkl. lärare fritidshem/ fritidspedagoger)*	93 %*	92 %*	90 %

RAPPORT

Datum: 2026-02-17

Ärendenummer: UN2026/63

	2023	2024	2025
Antal elever per pedagogisk personal (inkl. fritidshems personal)			8,1
Antal elever per lärare med legitimation (inkl. lärare fritidshem/leg. fritidspedagoger)			12,1
Sjukfrånvaro (%)	6,8	6,4	6,1

*Uppgifter för 2023 och 2024 avser Legitimerad personal (%) ur föregående års kvalitetsredovisningar.

Källa: Lokal statistik

Enköping har hög andel behöriga lärare 90 %. Behörigheten varierade mellan skolorna från 85 % upp till 100 %. I ett jämförande perspektiv ligger Enköping klart högre än riket vad det gäller andelen behöriga lärare (Kolada för 2024). Vi ser en liten minskning av antalet behöriga lärare från föregående år. Det är samtidigt svårt att dra några större slutsatser av denna minskning då personalsystemen ändrats och att vi i år har haft annan tillgång till registerdata.

Antalet elever per behörig lärare är i genomsnitt 12,1 elever för samtliga grundskolor. Enköping ligger enligt 2024 års data något över riket när det gäller antalet elever per lärare. Variationen mellan grundskolorna är 8,9 till 16,1 elever per behörig lärare.

Rektorernas förmedlar i sina kvalitetsrapporter en bild av att det finns god tillgång till lärare med relevant kompetens och behörighet samt att de inte upplever några svårigheter gällande att rekrytera behöriga lärare. De område som lyfts som mest problematiskt är att få lärare med behörighet för arbete i fritidshem. Flera rektorer lyfter att en styrka är att de har stabila personalgrupper, att de har en lärande organisation och att det finns en gemensam vilja att förfinas och utveckla arbetet.

När det gäller sjukfrånvaron har den gått ner något jämfört med föregående år, vilket går i linje med en flerårig trend. Sjukfrånvaron varierar mellan enheterna från 3,2 % upp till 9,2 %. Rektorer lyfter att sjukfrånvaron är större bland personal i de yngre åldrarna samt för personal på fritidshem. Enskilda personers längre sjukfrånvaro kan drar upp genomsnittet för vissa enheter.

Fysisk lärmiljö

Förutsättningarna i den fysiska lärmiljön varierar mellan skolorna. Vissa skolor står inför eller befinner sig i om- och nybyggnationer vilket skapar både möjligheter och utmaningar. Vissa skolor har tillfälliga paviljonger. Det finns även utmaningar gällande kapacitetsbrist på flera skolor som S:t Iliansskolan, Bergvretensskolan och Korsängsskolan. Flera skolor lyfter att de har ändamålsenliga lokaler. Flera skolor lyfter även närheten till skog och miljö som en styrka. Ett utvecklingsbehov som lyfts är att flera rektorer skulle behöva mer stöd i samband med att deras skolor ska byggas om eller ersättas med nybyggda lokaler.

Ekonomiska förutsättningar

De kommunala skolorna får ersättning i form av ett grundbelopp per elev (elevpeng), tilläggsbelopp som ska kompensera för kostnader för elever med extraordinära stödbehov, samt ett strukturbelopp som kompenserar för socioekonomiska skillnader i elevunderlaget för olika skolor. Enköping avsätter 8 % av ramanslaget till grundskola för strukturerersättning. Utöver dessa ersättningar kan verksamheterna även få statsbidrag. Förvaltningen har under

året reviderat modellen för socioekonomisk fördelning, vilket kommer att börja gälla från 2026. Att detta påverkar skolor olika där vissa får mer resurser och andra får mindre resurser framgår också i rektorerna kvalitetsredovisningar.

Grundskoleverksamheten från förskoleklass till årskurs 9 kostar per barn i Enköping betydligt mindre än genomsnittet för riket. Även kostnaden för fritidshem är betydligt lägre i Enköping. Även sett till modellberäknade nettokostnadsavvikelsen är kostnaderna betydligt lägre än förväntat. 2024 var den förväntade referenskostnaden per barn utifrån en uppsättning strukturvariabler knappt 12 % lägre än den faktiska nettokostnaden för grundskola(F-9), medan motsvarande nyckeltal för fritidshem (inkl. öppen fritidsverksamhet) var 24,2 % lägre än förväntad kostnad.

Nyckeltal	Område	2022	2023	2024
Kostnad kommunal grundskola F-9, kr/elev	Enköping	115 001	115 817	121 098
	Riket	120 571	129 109	136 333
Kostnad kommunalt fritidshem, kr/inskrivet barn	Enköping	39 679	39 523	39 342
	Riket	44 360	45 597	47 574
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)	Enköping	-7.5	-11.1	-11,8
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	Enköping	-25.6	-25.3	-24,2

Källa: Kolada

4.2 Grundskolans nationella mål

Grundskolan ska ge varje elev en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ge en god grund för fortsatt utbildning. Varje elev ska få en undervisning som ger den ledning, stimulans och det stöd eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov och det ska finnas en strävan att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Elevernas utbildning ska präglas av trygghet och studiero. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

I läroplanen (Lgr22 och Lgra22) finns övergripande mål och riktlinjer utifrån olika områden. Följande områden ligger till grund för kvalitetsuppföljningen i kommunen:

- Normer och värden
- Kunskaper
- Elevernas ansvar och inflytande

- Skola och hem
- Övergång och samverkan
- Skolan och omvärlden
- Bedömning och betyg

4.2.1 Verksamheternas systematiska kvalitetsarbete

Grundskolorna i Enköping bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete enligt skollagens krav samt kommunens riktlinje. Där finns en tydlig årscykel med återkommande avstämningar (K1, K2, K3) och dokumentationen sker i framtagna mallar i Stratsys. Samtliga skolor arbetar med planering, uppföljning, analys och åtgärder på individ-, grupp- och organisationsnivå. Det framgår tydligt att styrkan i skolornas systematiska kvalitetsarbete är den gemensamma strukturen som används i hela verksamheten. Detta skapar likvärdighet och samsyn samt minskar risken för att kvaliteten blir "personberoende". Samtidigt innebär strukturen några utmaningar. Den stora mängden processer kan upplevas som omfattande och kräver att alla arbetar med samma uthållighet och precision för att kvaliteten ska bli likvärdig.

BÖT:en (Bedömning över tid) där resultat från bland annat Bornholm, betyg, ämneskollen och nationella prov presenteras används framgångsrikt för att följa elevers kunskapsutveckling och identifiera behov av insatser.

Skolor har utvecklade rutiner för kollegialt lärande, resultatuppföljning och analysmöten och det finns en röd tråd i det systematiska kvalitetsarbetet från arbetslag/team till skolledning. Flera skolor lyfter särskilt fram att kvalitetsarbetet är integrerat i den dagliga praktiken och arbetet kännetecknas av en balans mellan att titta på både hårda (betyg och resultatdata) och mjuka (relationer, trygghet) värden.

Kvalitetsarbetet ligger också till grund för skolans kompetensutvecklingsplan. Utifrån identifierade utvecklingsområden prioriteras kollegialt lärande och olika utbildningsinsatser.

Flera skolor beskriver också kulturen som framgångsfaktor dvs det finns en kultur där alla förstår värdet av att vi gemensamt tar ansvar för de nulägen skolan har och att systematiskt arbeta för att utveckla verksamheten på olika nivåer. Detta tillsammans med att grundskolan nu arbetar mer datadrivet kommer utveckla oss ytterligare och möjliggöra ett mer proaktivt arbete.

Att rektor leder det systematiska kvalitetsarbetet är en framgångsfaktor men också att skolorna har en mycket kompetent och engagerad personalgrupp som aktivt driver det systematiska kvalitetsarbetet. Att analyser görs utifrån flera perspektiv stärker kvaliteten i diskussionerna och bidrar till en bra utveckling. Förvaltningen kan dock konstatera att flera skolor beskriver att kompetens i att analysera resultat och omsätta dem i undervisningen fortsättningsvis behöver stärkas. Fokus ligger på att säkerställa att insatser genomförs, följs upp över tid och leder till varaktiga förbättringar i undervisningens kvalitet. Det handlar nu mer om att fördjupa det systematiska kvalitetsarbetet än att förnya.

På förvaltningsnivå kan vi stödja skolornas systematiska kvalitetsarbete genom att fortsätta kompetensutveckla kring datadrivna analyser. Förvaltningen kommer också fortsätta utveckla och samordna arbetet kring BÖT:en samt hur AI kan vara behjälplig i våra analyser.

Att dela erfarenheter mellan skolorna kring hur ett kvalitativt systematiskt kvalitetsarbete går till blir också viktigt. Ett led i det systematiska kvalitetsarbetet på förvaltningsnivå är även de regelbundna kvalitetsdialoger som verksamhetschefen genomför med respektive skola och rektor.

4.3 Resultat och analys

Nedan följer resultat och analys gällande områdena i läroplanen för grundskolan samt gällande fritidshem, elevhälsa och förskoleklass. Avsnittet innehåller även beskrivning av resultat och analys avseende verksamheterna grundskolestöd och naturskolan.

Avsnittet bygger framförallt på verksamheternas kvalitetsredovisningar, tillgänglig statistik och annat underlag. Verksamheternas kvalitetsrapporter har även analyserats med stöd av AI-verktyg. Dialoger med rektorsgruppen samt nämnd har skett i samband med verksamheternas kvalitetsredovisning ett och två.

4.3.1 Normer och värden

Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Rapporterna från olika skolor under läsåret 2024/2025 visar en övergripande positiv miljö där eleverna känner sig trygga och trivs med sin skolgång, särskilt i klassrummen upplevs en hög grad av trygghet.

Statistik visar en ökning av rapporterade kränkningar i skolmiljö under ht -24, där majoriteten involverar pojkar. Analysen visar att ökad medvetenhet bland personal och elever har bidragit till ökningen men också att nya anmälnings- och dokumentationsrutiner implementeras vilket gör det enklare att anmäla. Ett arbete har också genomförts i rektorsgruppen med syfte att nå mer samsyn kring vad vi anmäler. Vi ser dock att dokumentationsbördan är stor vilket kommer att ses över av förvaltningen. Tid ska läggas på att förebygga och åtgärda kränkningar och inte på dokumentation och vi ser redan idag att grundskolan uppvisar en mycket god struktur för att uppmärksamma och agera vid kränkningar.

Under året har arbetet med att implementera modellen för skolnärvaro fortsatt. Vi ser att de skolor som arbetar konsekvent efter modellen där kontakt med vårdnadshavare tas i ett mycket tidigt skede har effekt. Flera skolor har även inrättat trygghetsteam och närvaroteam. Vi kan också konstatera att det finns en direkt koppling mellan hög närvaro och ett positivt lärandeklimat men det finns fortfarande utmaningar kopplade till elever med hög frånvaro, ofta kopplat till psykosociala faktorer.

Under året har arbetet med nämndmålet framtidstro fortskridit. Vi vet att goda relationer mellan personal och elever samt tydligt och stödande ledarskap lyfts som avgörande faktorer för att skapa motivation, trygghet och studiero. Flera skolor har därför kopplat ihop framtidstro med arbetet kring mellanmänniska möten.

Utifrån detta har skolorna identifierat flera prioriterade utvecklingsområden. Bland de viktigaste åtgärderna finns ökad vuxennärvaro i otrygga miljöer, utvecklade rutiner för konflikthantering samt trygghetsvandringar tillsammans med elever. Arbetet med närvaro ska stärkas genom fortsatt arbete med modellen kring skolnärvaro. Värdegrundsarbetet ska intensifieras, med fokus på känslomässig medvetenhet och respektfulla relationer och elevhälsans roll ska bli mer synlig och proaktiv. Här kan förvaltningen bland annat bidra med att följa upp och utveckla arbetet med att främja skolnärvaro.

4.3.2 Kunskaper

Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt

utbildning.

Kommunen har bra strukturer för att följa elevers lärande och resultat på såväl individ- som gruppnivå genom verktyg som bedömning över tid (BÖT), Ämneskollen och central rättning av nationella prov. Vi arbetar med personligt ansvar för uppkomna resultat i alla led.

Totalt sett når Enköpings kommun 82,9 % behörighet till nationella gymnasieprogram. Detta kan jämföras med 84,3 % 2024. Variationen mellan skolor är stor från 57,5 % till 100 %. Flera skolor ligger över eller klart över kommunens genomsnitt. Förvaltningen kan konstatera att den skola som har lägst behörighet har haft en elevgrupp med stora utmaningar. Bland annat kom många elever in sent i ålder till skolan med ofullständig skolgång.

Analysen visar att elever som inte når behörighet ofta har hög frånvaro, bristande skolbakgrund (t.ex. sena ankomster eller många skolbyten), behov av särskilt stöd eller psykosocial problematik. Framgångsfaktorer för hög behörighet är systematiskt kvalitetsarbete och starkt kollegialt samarbete, två-lärarskap i språk och matematik, tidiga insatser och anpassade studiegångar samt stabilitet i lärarorganisationen.

I resultaten framkommer också vissa könsskillnader. Flickor presterar generellt bättre än pojkar i svenska och engelska, men pojkar tenderar att vara något starkare i matematik. I flera skolor når flickorna högre betygsnivåer men pojkarna ligger mer koncentrerat på E/D-nivå. Flera skolor lyfter fortsatt utmaning med att nå goda resultat i matematik. Analysen visar att orsakerna till de lägre resultaten i matematik bland annat är språkförmåga, läromedel, undervisningsinnehåll och undervisningstakt samt elevfrånvaro. De åtgärdande insatserna som skolorna kommer att genomföra är att fortsätta arbeta med Språk och kunskapsutvecklande arbetssätt, fortsätta att arbeta med sambedömning, kollegialt lärande och systematiska kartläggningar av undervisningsutmaningar (SKU) för att förbättra undervisningens kvalitet.

På förvaltningsnivå kommer vi stödja arbetet genom att fortsätta det påbörjade arbetet med att göra en kvalitativ analys av varför resultaten och ta hjälp av undervisningsnära forskare för att säkerställa kvalitativ matematikundervisningen, revidera det kommunala allmänna rådet i matematik och implementerar det i större omfattning, följa upp och utveckla arbetet med modellen att främja skolnärvaro samt lägga ett större fokus på analys och bedömarkompetens vid central rättning av nationella prov.

4.3.3 Elevernas ansvar och inflytande

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Verksamhetens nuläge visar att skolorna arbetar aktivt för att stärka elevinflytande, ansvarstagande och framtidstro genom strukturer som elevråd, klassråd och återkommande dialogforum. Många elever upplever att de har möjlighet att uttrycka sina åsikter, särskilt i yngre årskurser, men resultaten visar på skillnader mellan skolor och elevgrupper. Flera skolor ser även att inflytandet främst är formellt och inte alltid upplevs som reellt i undervisningens kärna. Samtidigt lyfts positiva effekter av goda relationer mellan lärare och elever, vilka främjar motivation och framtidstro. Insatser som läxhjälp, studietid och projektbaserade arbetssätt bidrar till stärkt självförtroende, men psykisk ohälsa och hög frånvaro påverkar engagemanget negativt.

Analysen visar att elevernas inflytande, motivation och resultat påverkas av flera samverkande faktorer. En strukturerad undervisning och ett stödjande lärarklimat skapar trygghet och delaktighet. Elevinflytande i undervisningen är en central framgångsfaktor men kräver att lärare involverar elever i planering, val av arbetsformer och utvärdering. Relationer, konflikthantering och psykiskt välmående är fortsatt avgörande för motivation och sammanhållning.

De planerade åtgärderna syftar till att öka undervisningsnära inflytande, stärka elevdelaktighet och utveckla en hållbar struktur för framtidstro. Skolorna avser att involvera elever i planering av arbetsområden, låta dem formulera egna mål samt erbjuda valmöjligheter i arbetsformer. Kompetensutveckling genomförs kring elevinflytande i undervisningen och kollegialt lärande. Elevråd och klassråd ska utvecklas med tydligare uppdrag och systematisk uppföljning. Arbetet med att minska psykisk ohälsa och frånvaro intensifieras genom stärkta relationer, motivationssamtal och fokus på gemenskap.

På förvaltningsnivå kan vi stödja skolorna i det systematiska kvalitetsarbetet som bland annat syftar till att göra elevinflytande till en naturlig del av vardagen, där eleverna inte bara erbjuds möjligheter att påverka utan också ser konkreta resultat av sitt deltagande. På så sätt stärks inte bara elevers ansvarstagande utan också deras motivation och framtidstro.

Genom att tillhandahålla och utveckla verktyget Bedömning över tid (BÖT) där vi kan se och analysera resultatet av ämneskollen har vi bra möjligheter att följa upp elevers delaktighet och ansvarstagande.

4.3.4 Skola och hem

Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.

Skolorna uppvisar en välfungerande dialog med vårdnadshavare genom digitala verktyg som Infomentor, Google Suite for Education och Teams, kompletterat med återkommande utvecklingssamtal och föräldramöten. Dokumentation och uppföljning av elevernas kunskapsutveckling sker systematiskt, och många vårdnadshavare uttrycker stort förtroende för både skolornas trygghetsarbete och hanteringen av kränkande behandling. Samtidigt kvarstår utmaningar kopplade till studiero och varierande elevnärvaro, i synnerhet i de äldre årskurserna.

Analysen visar att stabila interna processer, kompetent ledarskap och ett engagerat personalteam är avgörande för de positiva resultaten. Vårdnadshavarnas engagemang upplevs som en strategisk framgångsfaktor, men också som ett område där skolorna behöver intensifiera sina insatser för att motverka minskat deltagande och ökande frånvaro.

Rapporterade åtgärder inför kommande period omfattar satsningar på att vidareutveckla digitala lärplattformar och stärka både elev- och föräldrainvolvering. Skolorna arbetar med att skapa tydligare förväntansdokument i dialog med elever och vårdnadshavare, förbättra tillgängligheten vid utvecklingssamtal och säkerställa att alla föräldrar kan ta del av digital information. Strukturerade forum som föräldraråd, välkomstaktiviteter och gemensamma evenemang utvecklas för att stärka relationen mellan hem och skola. Dessutom intensifieras arbetet med tidig identifiering av elever i behov av stöd där vårdnadshavare involveras.

På förvaltningsnivå kan vi bidra till detta arbete genom att vi gör en översyn av vår lärplattform i syfte att hitta en plattform som bättre tar tillvara på våra behov. I och med detta kommer vi även se över gemensamma riktlinjer för digital kommunikation.

4.3.5 Övergång och samverkan

Förskoleklassen, fritidshemmet och skolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med varandra och förskolan för att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Skolan ska även samverka med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda eleverna och deras vårdnadshavare inför övergångar.

Skolorna har välutvecklade rutiner för att skapa smidiga övergångar mellan förskola, förskoleklass och olika stadier. De flesta skolor har fungerande överlämningsprocesser. I kommunen finns en framtagna övergångsrutin mellan förskola och förskoleklass. Årets utvärdering visar att såväl förskolan som skolan är nöjda. Framgångsfaktorer är att förskolan och skolan tar fram en årlig handlingsplan som baseras på den kommungemensamma rutinen. Revidering av dokumentet är genomfört.

Samarbetet mellan skola och fritids beskrivs som tätt och välfungerande på flera skolor vilket bidrar till en helhetssyn på barnets dag. På några skolor ser man dock fortfarande ett behov av att stärka samverkan mellan skola och fritids. En annan utmaning är att säkerställa att all relevant information om elever med särskilda behov förs vidare och tas tillvara av mottagande pedagoger.

En viktig framgångsfaktor är att överlämningsarna ses som en process, inte en enskild händelse. Flera skolor betonar vikten av transparens och tillit mellan pedagoger. Att mottagande lärare får möjlighet att träffa eleverna och läsa in sig på tidigare analyser är avgörande för en bra start. Överlämningsmöten, elevbesök och samverkan mellan avlämnande och mottagande pedagoger är vanliga inslag, och skolor som har personal som följer elever över studieövergångar ser positiva effekter. Utmaningar är frekventa lärarbyten som påverkar möjligheten till en stabil samverkan.

Även i år blev det en lyckad satsning att pedagoger från grundskolan var med vid uppstarten på Westerlundska gymnasiet vilket skapade trygghet och studiero. Detta ska givetvis fortsätta.

Skolorna planerar att fördjupa och systematisera sina övergångsrutiner ytterligare. Vi ser även behov av att förbättra övergångarna mellan grundskola och Westerlundska gymnasiet där vi bl.a. vill arbeta för att få feedback från gymnasieskolan om hur eleverna klarar sig efter övergången. Här ser vi möjligheter till förbättring att även Westerlundska gymnasiet börjar använda systemet Bedömning över tid (BÖT:en) samt att vi ser över möjlighet till gemensam lärplattform som kan underlätta överföring av information om elevens kunskapsutveckling mellan skolformerna.

4.3.6 Skolan och omvärlden

Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt.

Verksamhetens nuläge visar att studie- och yrkesvägledningen (SYV) utvecklas i positiv riktning, med ett tydligt fokus på att stärka elevernas valkompetens och framtidstro. PRAO-perioder genomförs på ett strukturerat sätt och ger värdefulla erfarenheter av arbetslivet. Eleverna ges kontinuerligt vägledning genom skolornas SYV-planer, och kontakter med externa aktörer, studiebesök och föreläsningar bidrar till ett breddat perspektiv. Trots detta finns utmaningar, bland annat i att skapa fler och mer anpassade prao-platser, säkerställa att alla elever får likvärdiga möjligheter samt osäkerhet inför gymnasievalet hos vissa elever.

Tillgången på SYV skiljer också mellan skolorna.

Analysen visar att en tydlig struktur i undervisningen, kollegialt lärande och aktiv elevdelaktighet är avgörande för att skapa en helhetsorienterad studie- och yrkesvägledning. Lärarnas gemensamma planering och särskilda modellverktyg – såsom aktivitetstrappor och praktiskt orienterade moment – stärker kontinuiteten i undervisningen och främjar motivation. SYV-funktionen identifieras som central för att stödja individuella behov och stärka självkänslan inför gymnasievalet. Samarbetsklimatet inom personalgruppen, tillsammans med starka relationer till vårdnadshavare och lokalsamhället, utgör viktiga framgångsfaktorer. Analysen tydliggör även behovet av att ytterligare anpassa insatser för elever med varierande bakgrund samt att fördjupa samarbeten med externa aktörer för att minska skillnader i engagemang och studieresultat.

Framåt planerar skolorna att utveckla strukturerna för SYV, stärka samarbeten med näringslivet och ge personalen bättre stöd i att integrera vägledningen i undervisningen. En ökad satsning på individuellt anpassad vägledning ska också ge fler elever bättre förutsättningar att fatta välgrundade framtidsval.

Förvaltningen kan stötta skolorna genom att initiera ett samarbete med kommunens enhet för näringsliv som har goda kontakter med företagen och som kan vara behjälpliga i arbetet med praoplatser. Vi behöver även se över och utveckla våra riktlinjer för hur studie- och yrkesvägledning kan bli en naturlig del av undervisningen i alla årskurser. Genom de planerade åtgärderna stärks likvärdighet, elevnära stöd och progression mot målet att varje elev ska vara väl rustad för övergången till gymnasiet och framtida utbildnings- och yrkesval.

4.3.7 Bedömning och betyg

Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygskriterier som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika betygskriterier för olika betygssteg.

Skolorna arbetar med att säkerställa likvärdig bedömning och betygssättning. Betygen baseras på en allsidig bedömning av elevernas kunskaper. Systematiskt arbete med bedömning och betyg genom digitala plattformar, utvecklingssamtal och formativ återkoppling sker. Kollegial sambedömning och centralt rättade nationella prov bidrar till att säkerställa likvärdighet och rättssäkerhet. De nationella proven (NP) och betygen i årskurs 6 och 9 visar generellt en hög grad av överensstämmelse. Dock sticker några skolor ut i vissa ämnen där skillnaden mellan betyg och NP-betyg är så stor som att 50% får ett bättre betyg än NP-betyg. Genom att presentera våra resultat i systemet Bedömning över tid (BÖT) och jobba datadrivet hittar vi avvikelser och säkerställer bättre likvärdighet.

Rektorerna ser ett starkt samband mellan goda bedömningsresultat och strukturerade arbetssätt. Kollegialt lärande och sambedömning, som sker vid central rättning av NP och på skolornas lärarkonferenser, anses vara avgörande.

En utmaning är att få tillräckligt med tid för sambedömning i vardagen, vilket ofta blir ett ensamarbete. Under den centrala rättningen av NP blir det därför extra viktigt att vi säkerställer att tid finns för analys och sambedömning. I år tar Stöd och utveckling över planering och genomförande av analysarbetet.

Skolorna planerar att fortsätta arbetet med att skapa en likvärdig bedömning. Detta ska ske genom regelbundna möten, sambedömning och kompetensutveckling.

Förvaltningen kommer fortsätta stötta skolorna genom den kompetensutveckling som sker vid

central rättning av nationella prov där större fokus ska vara analys och sambedömning. Vi fortsätter arbetet med att utveckla BÖT:en och kompetens att arbeta datadrivet. Vi följer också med spänning utvecklingen av de digitala nationella proven som Skolverket ska få igång.

4.3.8 Förskoleklass

Förskoleklassen ska stimulera elevers utveckling och lärande och förbereda dem för fortsatt utbildning. Förskoleklassen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov samt främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Förskoleklassen lägger stor vikt vid att stimulera elevernas utveckling och förbereda dem för skolan genom lekfulla och strukturerade arbetssätt. Det språkliga arbetet via den evidensbaserade Bornholmsmodellen används framgångsrikt i samtliga skolor, ofta i kombination med andra arbetssätt såsom dialogisk högläsning och rörelsebaserad inläring. Vid första bedömningen i Bornholmstestet låg 32% av eleverna i riskzon och vid andra tillfället 17%. Historisk har vi, nu färre elever som är i riskzon än tidigare i den andra kartläggningen. Vi behöver dock säkerställa att de elever som fortfarande är i riskzon tas om hand i åk 1 genom fortsatt Bornholmsarbete.

Inom matematiken arbetar flera skolor med TRR (Tänka, räkna och resonera). Här skiljer det sig mellan skolor hur man valt att kartlägga och arbeta med matematik i förskoleklass. Under läsåret sker en revidering av Skolverkets material Hitta matematiken och förskoleklasserna har testat detta och lämnat synpunkter till Skolverket. Här ser vi fram mot ett kartläggningsmaterial som kan hjälpa oss i vårt fortsatta arbete med att förbättra resultaten i matematik.

Sammantaget lyfter skolorna fram Tidiga insatser, strukturerade arbetssätt, engagerade lärare och kontinuitet i personalgruppen som framgångsfaktorer. Den främsta utmaningen som lyfts fram är att det blir fler anta barn med stor behov.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att titta närmare på matematikundervisningen. Revidering av den kommunala allmänna råden i matematik har reviderats under hösten och kommer implementeras under våren. Här behöver vi säkerställa att det blir ett lika fint evidensbaserat arbete som med Bornholm även för matematiken. Här kommer vi bland annat ha stort hjälp av den goda organisation som finns med nätverk för pedagoger i förskoleklass som leds av en förstelärare samt logoped och lärare från Grundskolestöd. Vi behöver också inventera behovet av utbildning för åk 1 lärare i Bornholm.

4.3.9 Fritidshem

Fritidshemmet ska komplettera utbildningen i förskoleklassen, grundskolan, anpassade grundskolan. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov och Fritidshemmet ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Fritidshemmen strävar efter att vara ett komplement till skolan och erbjuda en meningsfull fritid. Många fritidshem har satsat på mer strukturerade och planerade aktiviteter med koppling till läroplanen. Exempel på detta är språkstimulerande aktiviteter som högläsning och digitalt berättande med AI. Flera skolor har även satsat, framgångsrikt, på att göra rasterna mer pedagogiska, trygga och främjande av rörelse och lek.

En nyckel till framgång är en stark samverkan mellan fritids- och skolpersonal. Fritidspersonal arbetar ofta även i skolverksamheten, vilket skapar en helhetssyn på elevernas

dag och stärker samverkan mellan fritidshem och skola. En annan framgångsfaktor är att det finns legitimerade lärare i fritidshem, vilket bidrar till kvaliteten på undervisningen. Rektorerna beskriver dock att det, i viss mån, är fortsatt svårt att rekrytera behöriga lärare i fritidshem. Med hjälp av enheten Stöd och utveckling har några skolor därför påbörjat utbildning av pedagoger i utbildningsomsorg och SKU - Systematisk kartläggning av undervisningsutmaningar.

Många har en hög beläggning av barn på fritids men det skiljer sig åt mellan skolorna. En bidragande orsak till detta är att barn till föräldralediga och arbetssökande inte har rätt att gå på fritidshem. Förvaltningen har sett över möjligheten att barn till föräldralediga och arbetssökande får tillgång till fritids men det saknas idag finansiering för detta.

På förvaltningsnivå behöver vi fortsätta möjliggöra för spridning av goda exempel på hur kvalitet uppnås i fritidshemmet. Att skapa ett centralt nätverk för fritidspedagoger där de kan utbyta erfarenheter och samarbeta kring utvecklingsprojekt kan vara ett sätt.

4.3.10 Elevhälsa

Elevhälsan bedrivs på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser av framförallt förebyggande och hälsofrämjande karaktär. Elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och ske i samverkan med lärare och övrig personal och vid behov även med hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Elevhälsan spelar en central roll i skolornas arbete med att skapa en trygg och inkluderande lärmiljö. Skolorna beskriver att det finns väl fungerande rutiner för kartläggningar, anpassningar och åtgärder och att elevhälsoteamen har hög kompetens och arbetar nära verksamheten. På flera skolor är rektor eller biträdande rektor en aktiv del av elevhälsans arbete, vilket bidrar till en tydlig riktning och samsyn. De mindre skolenheterna och anpassad grundskola beskriver att tillgången på elevhälsopersonal inte är tillräcklig för att täcka behoven. Centrala elevhälsan behöver därför se över fördelningen av skolsköterskor och skolpsykologer. Enheternas behov behöver styra bemanningen i högre utsträckning. Elevhälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Enheterna beskriver att omfattande individärenden tar allt mer tid i anspråk vilket medför att ett långsiktigt förebyggande och hälsofrämjande arbete kan vara utmanande. Framåt beskriver skolorna att de kommer att fördjupa det förebyggande arbetet samt utveckla arbetet med tidiga insatser, vidare ser man över dokumentationen och uppföljning. Samverkan mellan elevhälsans professioner och den undervisande personalen behöver förstärkas ytterligare såsom samverkan med andra aktörer som socialtjänst och regionen. Enheterna beskriver ett behov av gemensamma riktlinjer när det gäller samverkan med externa aktörer. Genom förvaltningens medverkan i HSVÖ (Hälsa, stöd, vård och omsorg) borde det vara möjligt att skapa tydligare riktlinjer för samverkan, det är också ambitionen. Det finns en strukturerad samverkan på förvaltningsnivå mellan Utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen i syfte att utveckla samverkan mellan skola och Socialförvaltningen inte minst i samklang med den nya socialtjänstlagen.

Enheterna beskriver en hög belastning på elevhälsans professioner. Det skulle delvis kunna avhjälpas genom att förtydliga hur de olika kompetenserna (skolläkare, skolsköterska, kurator, psykolog, specialpedagog) bäst samverkar för att stödja elevers hälsa och lärande. Det är också av stor vikt att integrera elevhälsan fullt ut i skolans kvalitetsarbete för att tidigt identifiera behov.

Inom centrala elevhälsans organisation på utbildningsförvaltningen finns en central ledning

bestående av verksamhetschef med ansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL), enhetschef med medicinskt ledningsansvar (MLA)-uppdrag, psykologiskt ledningsansvar (PLA) samt skolläkare. Ledningen stödjer arbetet för att säkerställa patientsäkerhet i både grundskolan och gymnasieskola. Under året har logopedgruppen som är placerad under Grundskolestöd haft ett ökat samarbete med centrala elevhälsan. Centrala elevhälsan driver också utvecklingsarbete på övergripande nivå och bidrar med kompetensutveckling inom området elevhälsa.

4.3.11 ENaT/ Naturskolan

ENaT (Enköping Naturvetenskap och Teknik) arbetar för att öka elevernas intresse och förståelse för naturvetenskap och teknik genom upplevelsebaserade och undersökande arbetssätt. Verksamheten riktar sig till alla grundskolor i Enköping och erbjuder temadagar, fortbildning och stöd till lärare.

Under läsåret 2024/25 har ENaT mött 2367 elever i 115 aktiviteter, genomfört flera lärarfortbildningar och fungerat som handledare i Skolverkets moduler. Temadagarna upplevs som välplanerade, engagerande och tydligt kopplade till Lgr22.

Lärarnas utvärderingar visar ett ökat användande av temalådor och mer praktiskt arbete i undervisningen, men också önskemål om fler högstadieteman, mer material, en lektionsbank och ökat stöd i programmering.

Framåt planerar ENaT att:

- utveckla fler teman, särskilt för högstadiet,
- förstärka kommunikationen med skolorna,
- skapa mer bildstöd,
- och ta fram ett nytt tema om AI och maskininlärning.

Enabygdens naturskoleverksamhet (ENV) arbetar för att stärka utomhuspedagogiken i Enköpings grundskolor genom utedagar, fortbildning, lägerskolor och tematiska undervisningsupplägg. Verksamheten utgår från Lgr22 och kommunens mål kring hållbar utveckling, god hälsa och god utbildning.

Under 2024 mötte ENV drygt 3000 elever och utbildade 65 pedagoger. Nya teman har utvecklats, samarbeten fördjupats (bl.a. med måltidsservice, kommunekologer och externa aktörer) och internationella utbyten har genomförts. Lägerskolor fortsätter vara mycket efterfrågade och bidrar till trygghet, naturkontakt och gruppstärkande arbete.

Utvärderingar visar att eleverna lär sig om natur, hållbarhet och friluftsliv, utvecklar social förmåga och blir tryggare i skogsmiljöer. Lärarna beskriver dagarna som välplanerade, engagerande och tydligt kopplade till läroplanen.

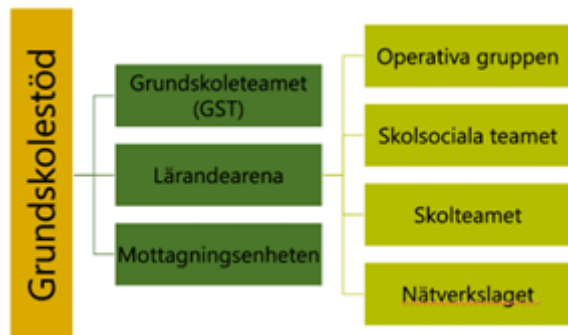
ENV:s utvecklingsområden framåt är att:

- Förbättra kommunikationen med skolor via idégruppen
- Utveckla reflektionsfrågor för att bättra synliggöra elevers lärande
- Skapa ännu tydligare mallar och riskanalyser för lägerskolor
- Utöka uppföljning av UPS-utbildningen (Utomhuspedagogik på skolgården)
- Fördjupa hållbarhetsarbetet i samarbete med måltidsservice

4.3.12 Grundskolestöd

Grundskolestöds utgångspunkt är att i första hand vara en verksamhetsnära och operativ

samarbetspart i processer som leder till skolutveckling och fullföljd utbildning. De verkar också som en strategisk aktör genom att belysa fokusfrågor i samarbete med skolor genom nätverk och i samverkansgrupper. Inom grundskolestöd finns professioner/funktioner som logoped, lärare, specialpedagoger, socialpedagog, elevassistenter och samordnare.

Under året har följande ärenden hanterats på individ-, grupp- och organisationsnivå: Grundskoleteamet (71 ärenden), Lärandearena: Operativa gruppen (15 ärenden), Skolsociala (30 ärenden) och Skolteamet (ca 70–80 ärenden) och Mottagningsenheten (36 nyanlända)

Operativa gruppen (Lärandearena) – kommungemensam särskild undervisningsgrupp

15 elever var placerade mellan årskurs 6–9. Av dessa läste 6 elever sin skolgång i hybridform, dvs. delvis på hemskolan. I majoriteten av fallen med behov av medföljare från Skolsociala teamet med uppdrag att trygga för att kunna delta i undervisning på hemskolan i halvklasser. Främst har det gällt praktiska och estetiska ämnen. Två av eleverna lämnade under året Lärandearena för en full återgång till hemskola, något som bör ses som en stor framgång både för insatsen på Lärandearena och samarbetet mellan Lärandearenan och hemskolan.

Fokusområden

Fokusfrågor för Grundskolestöd under 2024 och 2025 var exempelvis problematisk skolfrånvaro och early warning system, Samhällsplacerade barns skolgång, elevers väg mot målen ink. anpassade skolalternativ och central rättning av nationella prov. Under 2025/26 kommer vi arbeta med dessa områden men även arbete med att revidera och implementera kommunalt allmänna råd språk-, läs- och skriv samt matematik.

4.4 Utvecklingsområden för 2026

Utifrån ovanstående analys har vi identifierat följande utvecklingsområden som vi planerar att arbeta med under 2026.

Utvecklingsområden för nästkommande år

Utvecklingsområde	Beskrivning och planering
Systematiskt kvalitetsarbete	Utveckla datadrivet analysarbete.
Arbetet med att främja skolnärvaro	Följa upp arbetet med att främja skolnärvaro. Använda statistik som utgångspunkt för utvärdering, analys och insatser.
Matematik	Implementera Allmänna råden matematik. Arbeta med rektors ledarskap kopplat till undervisningskvalitet. Study-buddy AI-assistent i matematik för elever Utveckla arbetet med analys och bedömarkompetens vid central rättning av nationella prov

Digitalisering och AI	Fortsätta utveckla arbetet med Bedömning över tid (BÖT:en) samt förbättra datalitteracitet och förmåga att analysera och tolka data. Implementera ramverket för AI Fortsätta arbetet med översyn av ny lärplattform.

4.4.1 Uppföljning av utvecklingsområden för 2025

Under föregående år arbetade vi med fyra utvecklingsområden: systematiskt kvalitetsarbete, främja skolnärvaro, matematik samt digitala lösningar.

Systematiskt kvalitetsarbete

Under året har förvaltningen arbetat med att utveckla vårt systematiska kvalitetsarbete med målsättningen att kopplingen mellan enhet och förvaltning samt mellan förvaltning och nämnd ska vara tydlig. En strukturell förändring av skolornas kvalitetsrapporter är genomförd och förvaltningen har även lagt ett större fokus på analys. En bättre uppdelning mellan Verksamhetsberättelse och kvalitetsrapport är också genomförd. Sammantaget har detta bidragit till att flytta fokus från form till innehåll.

Det är tydligt att grundskolorna i Enköping bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete enligt skollagens krav samt kommunens riktlinje. Skolor har utvecklade rutiner för kollegialt lärande, resultatuppföljning och analysmöten och det finns en röd tråd i det systematiska kvalitetsarbetet från arbetslag/team till skolledning. BÖT:en (Bedömning över tid) används framgångsrikt för att följa elevers kunskapsutveckling och identifiera behov av insatser. Den fungerar som en viktig katalysator för att få till ett systematiskt kvalitetsarbete värt namnet. Samtliga rektorer har genomgått en utbildning i datalitteracitet. Utvärderingen visade att rektorerna kände sig säkrare på att arbeta datadrivet efter genomförd kurs.

Genom att utveckla BÖT:en och vår kompetens att arbeta datadrivet kommer vi bli ännu mer träffsäkra gällande insatser. Här krävs också ett fördjupat arbete med att ta fram kvalitativa analyser.

Främja skolnärvaro

Samtliga skolor arbetar med modellen för att främja skolnärvaro. Vi ser att de skolor som arbetar konsekvent efter modellen där kontakt med vårdnadshavare tas i ett mycket tidigt skede har effekt. Det blir dock tydligt att det skiljer mellan skolorna i vilken omfattning detta sker. Vi behöver nu följa upp och utvärdera arbetet.

Matematik

Flera skolor lyfter fortsatt utmaning med att nå goda resultat i matematik. Analysen visar att orsakerna till de lägre resultaten i matematik bland annat är språkförmåga, läromedel, undervisningsinnehåll och undervisningstakt samt elevfrånvaro.

Förvaltningen har påbörjat att göra en analys av matematikresultaten. Vi ser ett stort värde i att detta görs i hela förvaltningen från förskola till vuxenutbildning. Grundskolan har lagt ett stort fokus på att revidera det Allmänna rådet i matematik för årskurs 2. Vi kan konstatera att detta inte fullt ut har används på skolorna då det bl a varit för omfattande. Under vt -26 är revideringen klar och vi påbörjar implementering.

Flera skolor har också påbörjat samarbete med enheten Forskning och utveckling med fokus på matematik där vi förenar forskning med beprövad erfarenhet för att hitta effektiva metoder för matematikundervisningen.

Att rektor är viktig för att skapa undervisningskvalitet visar all forskning. Rektorer som leder lärares lärande och som fokuserar på undervisning och lärande gör den största skillnaden för

elevernas resultat. Detta är ett arbete vi smått påbörjat i rektorsgruppen och som kommer att jobbas vidare med kommande läsår.

Vi har även påbörjat ett samarbete med EdAider gällande en så kallad study-buddy AI-assistent i matematik till eleverna.

Digitala lösningar

Alla elever, pedagoger och skolledare har gått EdAiders AI-utbildning. Vi har också, i rektorsgruppen, regelbundet diskuterat hur vi ska leda arbetet med AI i skolan. AI används i varierande grad som stöd i planering, undervisning, bedömning och administration. AI har integrerats i skolornas ordinarie utvecklingsarbete och bidragit till ökad nyfikenhet och reflektion kring teknikens möjligheter och risker. Vi ser att det finns utmaningar i form av variation i kompetens och användning mellan lärare och skolor. Det finns svårigheter att hänga med i den snabba teknikutvecklingen och att välja rätt verktyg. Saknaden av verktyg i kommunen blir också påtaglig. Förvaltningen har under hösten tagit fram ett ramverk med vägledande principer vilket också många skolor efterfrågat. Genom att implementera den och säkerställa att vi gör verkstad av det som står kommer vi ta kliv framåt och förhoppningsvis ligga i framkant när det gäller AI i skolan.

Under året har en grupp bestående av IT-ansvariga, pedagoger och rektorer tittat på flera olika lärplattformar för att jämföra och komma fram till vilken som kan möta våra krav på bästa sätt. Detta arbete försvårades av att vi inom grundskola kommer att gå över från Google till Microsoftmiljö och denna plan som behöver tas fram av IT-avdelningen inte är klar. Gruppen har idag dock tagit fram två möjliga leverantörer som vi under våren kommer kika närmare på.

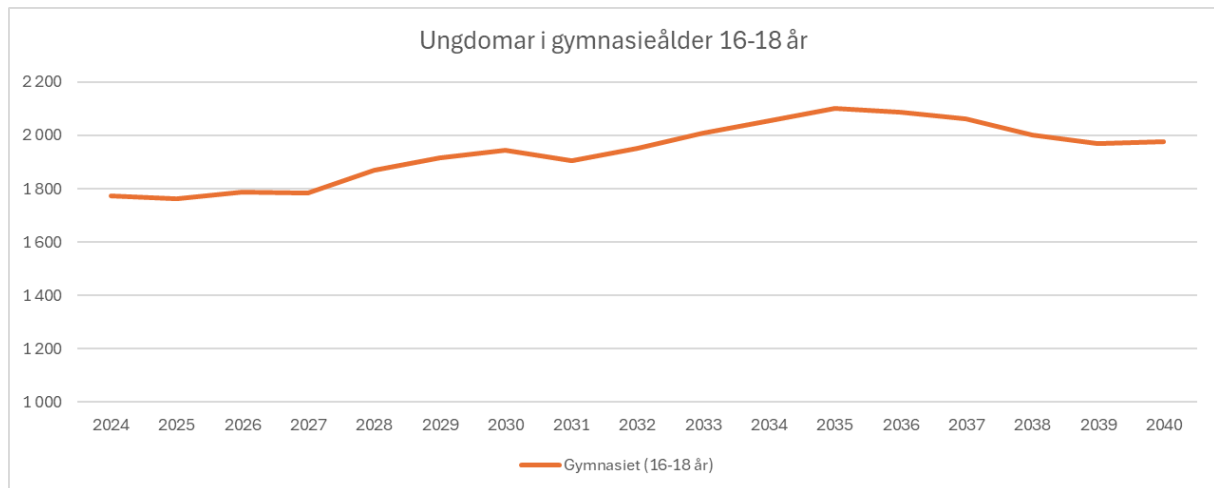
5 Gymnasieskola

5.1 Verksamheten i Enköping

Ungdomar i gymnasieålder

I Enköping bor knappt 1 900 ungdomar som går på gymnasieskola i antingen egen eller annan regi. Förväntningarna enligt den senaste befolkningsprognosen är att antalet unga i normal gymnasieålder (16 - 18 år) kommer att öka kontinuerligt fram till 2035, då ökningen stannar av och antalet förväntas minska något. Den minskning som under de närmaste åren förväntas att påverka förskolan syns här under andra halvan av 2030-talet, däremot i mindre omfattning på grund av att det minskade födelsetalet förväntas kompenseras upp av inflyttningar till kommunen.

Diagram: Prognos över ungdomar i gymnasieålder (16-18 år)

Källa: Kommunens befolkningsprognos 2025

Elever på Westerlundska gymnasiet

	2023	2024	2025
Antal elever åk 1-4 (andel i egen regi)	1 349 (76%)	1 434 (78%)	1 509 (82%)
Antal elever anpassat gymnasium (andel i egen regi)	44 (90%)	42 (93 %)	41 (89%)
Andel på högskoleförberedande program	61,60 %	59,30 %	58,00 %
Andel på yrkesprogram	29,50 %	31,00 %	32,00 %
Andel på introduktionsprogram	9,00 %	9,60 %	9,80 %

Källa: Lokal statistik (Antalet elever avser oktober innevarande år; I antalet ingår även elever med annan hemkommun än Enköping medan andelen i egen regi endast avser dom som har Enköping som hemkommun.)

Antalet elever i den kommunala gymnasieskolan uppgick i oktober 2025 till 1509 personer. Av dessa hade 70 en annan hemkommun än Enköping.

82 % av gymnasiestudenterna i Enköping går på Westerlundska gymnasiet (1439 elever). Antalet elever på WGY har varit ökande sen 2014, men de senaste åren ser vi att andelen elever inom kommunen som går på Westerlundska gymnasiet har ökat ytterligare. Det är troligt att gymnasieskolans nya lokaler har bidragit till ökningen.

Trenden vad gäller andelen elever på högskoleförberedande program har under lång tid varit ökande. Det senaste åren ser vi däremot en nedgång gällande andelen som går högskoleförberedande program, och att andelen som går yrkesprogram istället ökar. I årets intagning 2025 var i princip samtliga yrkesprogram fullsatta, vilket även gällde alla högskoleförberedande program utom ett.

Personalsammansättning

	2023	2024	2025

RAPPORT

Datum: 2026-02-17

Ärendenummer: UN2026/63

Andel legitimerade lärare (heltidstjänster)			81 %
Andelen legitimerade lärare av pedagogisk personal			75 %
Antal elever per lärare(heltidstjänster)			12,0
Sjukfrånvaro (%)	3,99	4,39	3,38

Källa: Lokal statistik

Gymnasieskolan har en hög andel legitimerade lärare. Westerlundska gymnasieskolan lyfter i sin kvalitetsrapport att de har en mycket kompetent personalgrupp som arbetar med stort engagemang för gymnasieskolan. Skolan har inte haft några stora utmaningar gällande rekrytering. Gällande statistiken på behöriga lärare behöver det även beaktas att det finns ämnen där det inte ställs legitimations krav exempelvis avseende yrkeskurser och modersmålsundervisning.

Westerlundska gymnasiet har många anställda som pendlar från annan ort. Skolan ser behov av rekryteringar framöver. Sjukfrånvaron har legat relativt stabilt över tid, men har det senaste året gått ner från 4,4 till 3,4 procent.

Fysisk lärmiljö

Gymnasieskolan har flyttat in i nya lokaler sedan hösten 2024, vilket av verksamheten beskrivs som ett stort lyft och sammantaget bedömer skolan att de idag har en fantastisk miljö där överblicken, den allmänna ljudnivån, tryggheten och trivseln är mycket god. De program som inte omfattats av flytten bedöms också ha mycket väl fungerande lokaler. Samtidigt ställer Arbetsmiljöverket höga krav på bygg- och anläggningsprogrammets lokaler vilket kommer att kräva investeringar och fastighetsanpassningar.

Ekonomiska förutsättningar

Den kommunala gymnasieskolan kostar per barn i Enköping något mindre än genomsnittet för riket. Sett till den modellberäknade nettokostnadsavvikelsen är kostnaderna 1,5 % lägre än förväntat.

Nyckeltal	Område	2022	2023	2024
Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev	Enköping	121 328	124 092	132 802
	Riket	126 366	132 563	138 307
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola (%)	Enköping	-2.4	-2.3	-1,5

Källa: Kolada

5.2 Gymnasieskolans nationella mål

I gymnasieskolan ska varje elev få en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta, utveckla, fördjupa och tillämpa kunskaper och värden samt ger en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier. Eleverna ska få en undervisning som ger

den ledning, stimulans och det stöd eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling. Utbudet av utbildningar ska vara anpassat till ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov av gymnasialt och eftergymnasialt utbildade personer. Varje elev ska också få en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.

I läroplanen (Gy25 och GyAn25) finns övergripande mål och riktlinjer utifrån olika områden. Följande områden ligger till grund för kvalitetsuppföljningen i kommunen:

- Kunskaper
- Normer och värden
- Elevernas ansvar och inflytande
- Utbildningsval – arbete och samhällsliv
- Bedömning och betyg

5.2.1 Verksamheternas systematiska kvalitetsarbete

Gymnasieskolan i Enköping bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i linje med skollagens krav där verksamheten kontinuerligt planerar, följer upp och analyserar utbildningens kvalitet för att nå de nationella målen. Arbetet leds av rektor i samverkan med skolledning, personal och elever och dokumenteras som underlag för fortsatt utveckling. Mellan förvaltning och gymnasieskolan genomförs tre kvalitetsdialoger per år där verksamhetschefen träffar skolledningen samt delar av personalen för att diskutera nuläge, resultat och prioriterade utvecklingsinsatser. Kvalitetsredovisningen visar att uppföljning av resultat används för att identifiera behov och rikta insatser, men också att flera pågående utvecklingsinsatser behöver följas upp och utvärderas för att tydliggöra effekter över tid. Kompetensen att analysera resultat och omsätta dem i undervisningen behöver fortsatt stärkas för att säkerställa varaktiga förbättringar i undervisningens kvalitet.

5.3 Resultat och analys

I detta avsnitt görs en samlad analys gällande gymnasieskolans resultat med utgångspunkt i nationella mål och läroplanen. Analysen bygger på den kvalitetsrapport som Westerlundska gymnasiet upprättat samt dialog som verksamhetschefen för gymnasieskolan haft med ledningsgruppen för gymnasiet utifrån kvalitetsrapporten. Eftersom Enköping endast har en gymnasieskola och en fördjupad analys görs i skolans egen kvalitetsrapport utifrån respektive område i läroplanen, blir denna analys mer övergripande och sammanfattande.

5.3.1 Normer och värden

Under läsåret har gymnasieskolan fortsatt att utveckla ett systematiskt värdegrundsarbete där trygghet, studiero och relationer står i centrum. Enkäter och kvalitetsdialoger visar att eleverna i hög utsträckning upplever trygghet inom sina program, och den nya skolbyggnaden har bidragit till en mer öppen och överskådlig lärmiljö. Samverkan mellan olika program har ökat och skapat en starkare vi-känsla. Elevhälsans arbete, mentorskap och välfungerande rutiner för inskolning i årskurs 1 lyfts som särskilt framgångsrika faktorer som bidragit till att antalet omval minskat avsevärt.

Samtidigt beskriver personalen att deras upplevelse av otrygghet ibland är större än elevernas, särskilt i mötet med elever som uppvisar normbrytande beteende eller har låg motivation. Frånvaro och bristande studievana framstår som återkommande utmaningar, liksom en provtunga bedömningskultur som bidrar till stress hos många elever. Mobiltelefoner, bristande

studieteknik och svårigheter att etablera tydliga förväntningar i klassrummet nämns som faktorer som påverkar både trygghet och studiero. För elever med omfattande frånvaro eller komplexa sociala situationer ser skolan ett växande behov av samverkan med polis, socialtjänst och fritidsverksamheter. WGYs särskild frånvarogrupp ses som en framgångsfaktor för de elever som har problematisk skolfrånvaro.

5.3.2 Elevernas ansvar och inflytande

WGY erbjuder flera forum för inflytande såsom klassråd, matråd, programråd och dialog med studentkommittén. Eleverna upplever att deras synpunkter leder till konkreta förbättringar, särskilt inom arbetsmiljö och matsal. Programråden för yrkesprogrammen utgör viktiga arenor där branschen involveras i utbildningens utveckling.

Studieträning har under året varit en central stödinsats och eleverna uppskattar fokus på motivation, strukturer, stresshantering och studieteknik. Frukostmatte lockar många elever medan andra stödinsatser – såsom läxhjälp i svenska och engelska – har låg närvaro. Eleverna efterfrågar tydligare provplanering, vilket har lett till att lärare mer aktivt planerar examinationer i dialog med eleverna.

Ett återkommande problem gäller bristande ansvarstagande bland vissa elever, i synnerhet myndiga elever som tackar nej till erbjudet stöd trots risk för utebliven examen. Elevkåren har inte varit aktiv och därmed har skolans strukturer för formellt inflytande inte nyttjats fullt ut. Frånvaro påverkar både delaktighet och möjligheten till inflytande negativt.

5.3.3 Utbildningsval - Arbete och samhällsliv

Studie- och yrkesvägledningen, syv, har under året fortsatt utvecklats och erbjuder eleverna stöd genom individuell vägledning, informationstillfällen, programpresentationer och tät samverkan med både arbetsliv och högskolor. APL, praktik och lärlingsupplägg ger yrkesprogrammets elever nära kontakt med branschen och goda förutsättningar för anställning. Genom UF-företagande har skolan fortsatt att nå stora framgångar och verksamheten bidrar starkt till elevernas framtidstro.

Internationella samarbeten såsom Erasmus lyfts som mycket motiverande, särskilt för elever som annars har svag studieförankring. Praktiska moment och projektbaserat arbete stärker elevers självbild och ger erfarenheter av arbetslivet. Samtidigt finns det en ökande grupp elever som saknar tydliga framtidsmål eller som prioriterar arbete före studier, vilket påverkar deras progression. Utmaningar rör bland annat att skapa struktur och motivation för elever som inte ser omedelbar koppling mellan skolarbete och framtidsval. Fortsatt marknadsföring av programmen, fördjupat samarbete med näringslivet och mer integrerad SYV i undervisningen bedöms som viktiga utvecklingsområden.

5.3.4 Kunskaper

Resultaten för WGY visar betydande variationer mellan programmen, vilket till stor del kan förklaras av skillnader i elevgruppernas förutsättningar. Högskoleförberedande program visar en positiv trend medan yrkesprogrammen har större variation i examensresultaten. Flera program vittnar om att psykisk ohälsa – främst bland flickor – påverkar studieresultaten negativt men även frånvaro, låg motivation och svaga förkunskaper anges som orsaker.

Matematiken framstår som ett av de största utvecklingsområdena. Tvåläraarsystem och extra undervisningstid har dock haft god effekt på vissa program, liksom språkutvecklande arbetssätt och kollegialt samarbete. Yrkesprogrammen rapporterar även att fler elever med

höga meritvärden söker sig dit än tidigare, vilket påverkar grupp sammansättningen positivt.

Skolan arbetar aktivt med att följa upp kunskapsresultat genom omdömen i Haldor och systematiska genomlysningar. Dessa används för att identifiera undervisningsutmaningar och behov av stödinsatser. En återkommande utmaning är att en betydande andel elever tackar nej till erbjudet stöd, trots dokumenterad risk att inte nå målen.

Fortsatt arbete kommer att fokusera på närvarofrämjande arbete, tidiga insatser, förbättrad undervisningskvalitet, tydlig pedagogisk struktur samt utvecklad studieträning. Förvaltningen planerar samtidigt fördjupade analyser av matematikresultat och fortsatt utveckling av datadrivna arbetssätt.

5.3.5 Bedömning och betyg

Likvärdig bedömning har varit ett prioriterat område i och med GY25, där WGY ser behov av fortsatt utveckling av gemensamma principer och strukturer i bedömningsarbetet. Nationella prov används som ett stöd i bedömningen, samrättning sker för de obligatoriska proven.

Ökad användning av AI i elevuppgifter har lett till att lärare i högre grad behöver genomföra examinationer i klassrummet – såsom muntliga redovisningar och salsprov – för att säkerställa rättssäker betygssättning. Detta upplevs som en växande utmaning i arbetsvardagen.

WGYs ledningsgrupp arbetar systematiskt med genomlysningar av resultat och bedömningspraktiker bland annat genom omdömen i Haldor, klassrumsobservationer samt betyg, vilket ger värdefulla underlag för analys. Samtidigt lyfter personalen att ett fungerande ledarskap i klassrummet är en grundförutsättning för att bedömningarna ska kunna genomföras på ett likvärdigt sätt, när studiero eller tydlighet saknas påverkas både undervisning och bedömning negativt.

5.4 Utvecklingsområden för 2026

Utvecklingsområden för nästkommande år

Utvecklingsområde 2026	Beskrivning och planering
Främja skolenärvaro	Följa upp arbetet med att främja skolenärvaro. Använda statistik som utgångspunkt för utvärdering, analys och insatser.
Ämnesbetygsreformen, Gy25	Fortsatt implementering av ny läroplan, ämnesplaner, program och examensmål.
Digitalisering och AI	Fortsatt kollegialt lärande samt AI-utbildning genom EdAider, bedömning och ramar kopplat till Alramverk samt AI Act. Implementering av BÖT:en (Bedömning Över Tid) och utveckla datadrivet analysarbete.
Ämnesutveckling	Matematik och läsförståelse utgör de främsta kunskapsutmaningarna. Riktade insatser pågår, men behöver följas systematiskt och analyseras för att tydliggöra var de ger effekt. Stadieövergripande ämnesutveckling lyfts som en viktig framgångsfaktor för ökad likvärdighet och progression.

5.4.1 Uppföljning av utvecklingsområden för 2025

Under 2025 har gymnasieskolan arbetat med utvecklingsområdena

GY25/ämnesbetygsreformen, främja skolnärvaro, digitalisering samt stärkt värdegrundsarbete

Ämnesbetygsreformen (GY25) har varit ett prioriterat område under året. Skolan har arbetat med omställning och förberedelser samt reviderat delar av bedömnings- och omdömesarbetet utifrån nya förutsättningar. Reformens effekter behöver fortsatt följas upp då implementeringen sker stegvis över flera år.

Arbetet med att främja skolnärvaro har stärkts genom förtydligade rutiner och ett mer aktivt arbete kring tidiga insatser. Skolan har fortsatt utveckla arbetet med problematisk skolfrånvaro och beskriver frånvaro som den enskilt största orsaken till utebliven examen, vilket innebär att området fortsatt är en central utmaning.

Digitalisering har under 2025 inneburit kompetensutveckling och ökad användning av digitala verktyg och AI i verksamheten. Skolan har lagt ett stort arbete på teknisk utrustning och förberedelser inför Skolverkets planerade digitala nationella prov, men proven ställdes in av Skolverket under våren. Samtidigt har pedagoger och skolledare påbörjat EdAiders AI-utbildning och kollegialt lärande inom AI sker regelbundet. AI används i varierande grad som stöd i planering, undervisning, bedömning och administration. I ledningsgrupperna förs återkommande dialoger om hur arbetet med AI kan ledas och utvecklas.

Värdegrundsarbetet har fortsatt varit ett tydligt fokusområde och följs upp genom trivselenkäter. Resultaten visar generellt god trygghet och trivsel, och den nya skolmiljön har bidragit till att tidigare otrygga platser minskat. Samtidigt kvarstår behov av fortsatt arbete med studiero, motivation och relationsskapande insatser.